

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIV nr. 689

vineri 4 ianuarie 1963

8 pagini 25 bani

La cercul „mimi indeminatice” de la Casa pionierilor din orașul Baia Mare

Consfătuiri privind experimentul de la clasele I-IV

În aceste zile, în toate regiunile țării au loc consfătuiri ale cadrelor didactice din școlile în care se experimentează predarea pe obiecte, cu profesori specialiști, la clasele I-IV. Pornind atît de la datele cuprinse în dările de seamă privind organizarea și rezultatele experimentului în prima etapă a anului școlar, cît și de la observațiile din referatele privind munca educativă, cadrele didactice poartă la aceste consfătuiri dezbateri largi, menite să pună în lumină diverse aspecte ale acestui nou sistem de predare, fac propuneri pentru îmbunătățirea activității din școlile experimentale.

Sînt multiple problemele pe care învățătorii și profesorii le iau în discuție cu acest prilej. Ei arată cum reușesc să asigure conținutul științific și ideologic al lecțiilor, ce metode și procedee de predare utilizează, cum leagă cunoștințele predate de viață, de practică, cum folosesc materialul didactic, în ce măsură reușesc să asigure elevilor o mai bună pregătire. De asemenea, se discută despre felul cum urmăresc profesorii îndeplinirea sarcinilor educative prin predarea lecțiilor și ce rezultate obțin ei în această muncă în comparație cu învățătorii din clasele de control, în care reușesc să realizeze o acțiune unitară pen-

tru realizarea disciplinei conștiente, pentru înarmarea copiilor cu noțiuni și convingeri morale, cu deprinderi și obișnuințe de comportare civilizată.

În mod deosebit sînt analizate rezultatele obținute la învățatură la sfîrșitul trimestrului I, la toate disciplinele, de către elevii claselor experimentale în comparație cu cele obținute de către elevii claselor de control. Un loc aparte în această analiză îl ocupă rezultatele sondajului efectuat cu ajutorul lucrărilor de control date elevilor din școlile unde se efectuează experimentul în perioada 10-12 decembrie 1962, la principalele obiecte din planul de învățămînt. De asemenea, se dă atenție studierii situației la învățatură a elevilor din clasa a V-a proveniți din clasele a IV-a experimentale în comparație cu situația elevilor din celelalte clase a V-a.

O altă problemă care se dezbate amănunțit la consfătuiri este aceea a muncii la clasele I și II în care se experimentează predarea tuturor obiectelor de învățămînt de către profesori specialiști. Se analizează cum s-au adaptat aceste clase la noul sistem de organizare a muncii didactice, rezultatele obținute, greutățile ivite și mijloacele folosite pentru îmbunătățirea lor, se arată cum apreciază cadrele didactice și părinții elevilor predarea pe obiecte.

Suscită multe discuții și problema activității educative a diriginților de la clasele I-IV. Se discută despre planurile lor de muncă, despre măsura în care reușesc să coordoneze activitatea cadrelor didactice de la clasele de care răspund, ca și despre măsura în care izbutesc să cunoască particularitățile elevilor și să realizeze supravegherea și îndrumarea permanentă a clasei pentru asigurarea disciplinei. Dezbaterile tuturor acestor aspecte urmăresc să arate dacă dirigintele de la clasele I-IV poate înlocui cu succes munca învățătorului care se găsește în permanență în contact cu elevii. Tot în legătură cu munca dirigintelui se discută despre tematica orelor de dirigiență, despre felul cum se organizează și se desfășoară acestea, despre aspectele pozitive și lipsurile existente în conținutul și metodică orelor de dirigiență.

Dezbaterile din consfătuiri se ocupă de asemenea de unele chestiuni privitoare la metodică urmării experimentului și la mijloacele prin care se culeg observații cu privire la eficiența lui. Scoțind la iveală aspecte importante ale muncii în cadrul experimentului, consfătuirile vor contribui de bună seamă la îmbunătățirea desfășurării lui în viitoarele trimestre ale anului școlar.

Carnet de vacanță

Carnetul acestei vacanțe, ca și ale tuturor minunatelor vacanțe pe care le trăiesc în anii aceștia copiii patriei noastre, e plin de însemnări care vorbesc despre mulțimea acțiunilor organizate pentru elevi, despre bogăția conținutului lor, despre farmecul unor ceasuri și zile pline de voioșie.

Iată cîteva din aceste însemnări.

...În zori de zi, la Bușteni. Grupuri, grupuri, tineri de la Școala sportivă de elevi nr. 1 din Capitală se îndreaptă în „fir indian” către Gura Dihamului. Stăm de vorbă cu unul din profesorii elevilor sportivi, tov. N. Dumitrașcu.

— Am dorit — ne spune acesta — ca elevii școlii, prezenți aici în număr de peste 400, să se bucure cît mai mult de aceste zile de vacanță. De aceea am alcătuit un program foarte variat, care cuprinde concursuri și întreceri sportive, excursii și drumeții, seri cultural-educative. Elevii noștri au vizitat Fabrica de hirtie din localitate, cabanele din împrejurimi, au fost la Sinaia — la muzeul Peleş, au făcut plimbări cu telefericul. În serile culturale au fost evocate înfăptuirile din anii Republicii.

...Pe Clăbucetul Predealului, pîrțile sînt arhipline. Elevii din București, Constanța, Brașov, Iași și din multe alte orașe ale țării fac primii pași în schi. Au venit să petreacă o parte a vacanței în decorul de basm al Bucegilor, să-și improspăteze forțele în vederea unui nou trimestru de muncă.

...Sîntem sus, la Cota 1400, cu elevii de la Școala medie „Nicolae Bălcescu” din Capitală. Așteptăm, în ordine, rîndul la teleferic. Vom țuca la Virful cu Dor. Pînă atunci, răsfoim traseul de munte al elevilor de la „Bălcescu”: Piatra Arsă, Peștera, Padina. La Padina au petrecut elevii și sărbătoarea revelionului. Pentru acest eveniment, e-

chipa artistică a școlii a pregătit un program pe cît de variat, pe atît de interesant

...În această vacanță, regiunea Brașov a primit mii de vizitatori din București, din regiunile Dobrogea, Banat, Crișana. Pentru aceștia gazdele au asigurat peste 1200 de locuri la bazele turistice din internatele școlilor din Brașov, Sibiu, Făgăraș și Mediaș, precum și aproape 1000 de locuri în taberele de la Bran, Săliște, de pe Valea Timișului, de la Zizin, Budila și Olteni.

Pentru cei mai mici dintre elevi au fost create orașele ale copiilor la Brașov, Predeal, Zărnești, Rîșnov, Coșta Mică și în alte zece localități din regiune. Afișele cu întrebarea „Cum vă petreceți vacanța?” și cu indicații privind diferitele manifestări cultural-sportive la care pot participa elevii, au fost așezate la loc vizibil în aproape fiecare școală. La Sibiu au fost organizate pentru elevii excursii la Cluj, la Alba Iulia, la Hunedoara, pe Valea Prahovei. Pe lingă școlile medii din Brașov au luat ființă cluburi care, pe lingă programul cultural obișnuit, organizează și drumeții de o zi în împrejurimile orașului. Pe lingă școlile medii nr. 2 și nr. 3 au fost amenajate patinoare pe care au loc concursuri de patinaj. Pentru elevii claselor I-VIII se desfășoară în zilele vacanței, la Poiana Brașov, concursuri de sîniuțe, iar pentru cei din clasele VIII-XI, un concurs de schi la Piatra Mare. De asemenea, în toate orașele regiunii se prezintă în matineu cicluri de filme pentru copii.

...Zile vesele, zile însorite de vacanță... Ele dau elevilor amintiri de neuit și totodată, forțe proaspete pentru munca pe care o vor reîncepe în curînd.

T. MIRCEA

Lecție de patinaj

Înaltul democratism al orînduirii noastre socialiste

Fondatorii comunismului științific au demonstrat, iar practica social-istorică de făurire a noii societăți a confirmat pe deplin, că socialismul și democrația sînt inseparabile. Intrucît socialismul este creația vie a maselor muncitoare. Tocmai pentru că socialismul nu poate să apară în mod spontan, ci este rodul activității creatoare, conștiente a milioanele de oameni ai muncii conduși de partidul marxist-leninist, el are nevoie de o organizare care să asigure condițiile participării largi a maselor la construirea societății lipsite de exploatare.

Creșterea activității maselor populare în făurirea vieții noi este o lege a epocii socialiste. Orînduirea democrat-populară, fiind creația conștientă a maselor și rezultatul firesc și legitim al luptei revoluționare a celor ce muncesc, conduși de partid, a organizat și perfecționat continuu formele cele mai eficiente de atragere tot mai largă a acestora la viața politică, la rezolvarea treburilor de stat și obștești. Înălțarea de la putere a claselor exploatare și instaurarea dictaturii proletarietului, precum și trecerea principalelor mijloace de producție din mîinile claselor exploatare în proprietate socialistă, au creat premisele obiective pentru participarea reală a celor ce muncesc la conducerea vieții politice. Munca intensă de educare politică a maselor, de ridicare neconștientă a nivelului lor ideologic și politic, de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste, desfășurată, sub conducerea și îndrumarea permanentă a partidului, de organele de stat și organizațiile obștești, a creat premisele subiective pentru antrenarea unor mase tot mai largi la activitatea social-politică. Construirea bazei economice a socialismului, lichidarea definitivă a claselor exploatare, victoria socialismului în agricultură, făurirea unității moral-politice a poporului nostru, trecerea la etapa desăvîșirii construcției socialiste au ridicat pe trepte mereu mai înalte rolul maselor populare în viața socială.

Congresul al III-lea al P.M.R. a relevat că etapa desăvîșirii construcției socialiste se caracterizează prin lărgirea continuă a democrației socialiste, dezvoltarea democratismului orînduirii sociale statomnicite de însuși poporul muncitor prin revoluția socialistă, prin înmulțirea formelor și metodelor de participare a maselor la viața de stat și obștească, prin creșterea rolului organizațiilor de masă în viața societății noastre. De asemenea, sfera și importanța problemelor la rezolvarea cărora masele sînt chemate să participe în mod nemijlocit sînt tot mai largi.

Ținînd seama de amploarea și complexitatea sarcinilor puterii clasei muncitoare, V. I. Lenin a evidențiat necesitatea organizării unui mecanism suplu și larg de exercitare a acesteia, prin care „să realizeze o strînsă legătură cu masele populare, să conducă toate părțile muncitoare în opera de construcție a socialismului. El trebuie să asigure activ și cuprinzător, prin conducerea politică, organizarea și desfășurarea activității muncitorești, să asigure în mod eficient și înalt nivelul de activitate a muncitorilor, să asigure în mod eficient și înalt nivelul de activitate a muncitorilor, să asigure în mod eficient și înalt nivelul de activitate a muncitorilor...”.
Tocmai pentru că socialismul și democrația sînt inseparabile, în condițiile orînduirii socialiste organele puterii de stat sînt în același timp organizații obștești, de masă. Acest fapt este posibil și necesar totodată, datorită naturii profund democratice a statului socialist. Așa, de pildă, sfaturile populare sînt atît organe ale puterii de stat cît și cele mai largi organizații de masă ale oamenilor muncii de la oraș și sate. Într-o măsură, nici o altă organizație a oamenilor muncii nu este atît de cuprinzătoare ca ele. Puterea de stat se realizează pe plan local prin sfaturile populare, care sînt organizații largi de masă și, invers, sfaturile populare, ca organizații de masă, realizează și puterea de stat.
Sfaturile populare se dezvoltă în direcția întăririi continue a legăturii cu masele, a lărgirii caracterului lor de organe obștești, ceea ce înseamnă, totodată, și o întărire a puterii de stat. În documentele Congresului al III-lea al P.M.R. se relevă că Marea Adunare Națională și sfaturile populare formează coloana vertebrală a întregului nostru aparat de stat, asigură, în chipul cel mai real, accesul spre exercitarea puterii de stat tuturor categoriilor de oameni ai muncii, reprezentanți, potrivit cu numărul și importanța lor, prin deputații aleși de ei în mod pe deplin democratic. Aceasta pune în lumină baza largă de masă a statului nostru socialist, democratismul profund al orînduirii democrat-populare. La alegerea organelor de stat sînt chemați să participe toți cetățenii majori ai patriei. Alegerile constituie evenimente de mare însemnătate politică — școli de educare a conștiinței cetățenești a maselor — în care este ilustrată marea cucerire a poporului nostru: exercitarea puterii de către cei ce muncesc, adevărații stăpîni ai țării. Sub conducerea partidului, masele participă în forme multiple la realizarea activității sfaturilor populare și a Marii Adunări Naționale prin ședințele alegătorilor cu deputații, comisiile permanente, comitetele de cetățeni pe circumscripții electorale, comitetele de cetățeni alese de adunările populare, comitetele de cartier, străzi, blocuri, unități sanitare, cămine culturale, prin comitetele de părinți pe lângă școli etc.

O formă eficientă de antrenare directă a maselor la conducerea statului o reprezintă participarea oamenilor muncii din diferitele ramuri de activitate ca invitați la sesiunile organelor puterii de stat. În acest sens, un exemplu grăitor l-a oferit sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962, consacrată încheierii colectivizării și reorganizării conducerii agriculturii, la care, alături de deputați, au participat 11.000 de invitați. Acest caracter cu adevărat reprezentativ al sesiunii a oglindit cum nu se poate mai convingător profundul democratism al regimului nostru, participarea nemijlocită, la conducerea statului, a poporului muncitor, făuritor al destinelor sale.

O mare însemnătate pentru atragerea maselor la conducerea treburilor de stat o are sistemul organizării de consfătuiri de către organele locale de partid și de stat. La aceste consfătuiri, care se desfășoară pe lângă problemele de activitate, partidul fruntași în producție, specialiști, activiști obștești și de stat.

Caracterul profund democratic al orînduirii noastre de stat îl atestă și organizarea de dezbateri publice a proiectelor unor importante documente de partid sau de stat (proiectul de Directive cu privire la planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și la schița planului economic de perspectivă, proiectul de Constituție etc.). Consiliul Superior al Agriculturii și Consiliile agricole regionale și raionale constituie, de asemenea, o formă de antrenare a unor mase largi de oameni ai muncii la conducerea

treburilor statului. Membrii acestor consilii agricole sînt, în marea lor majoritate, oameni ai muncii care lucrează direct în producție. La rîndul lor, și Consiliile economice create în 1961 pe lângă sfaturile populare regionale reprezintă o formă de atragere a maselor la rezolvarea sarcinilor pe care le pune în fața oamenilor muncii desăvîșirea construirii socialismului și trecerea treptată la comunism.

Merită relevat faptul deosebit de important că participarea maselor la conducerea vieții de stat, a construcției economice și culturale se caracterizează prin aceea că masele contribuie direct, cu munca și eforturile lor, izvorite din conștiința socialistă și din atașamentul lor față de cauza socialismului, la rezolvarea numeroaselor sarcini puse de construcția socialistă, la îndeplinirea propunerilor pe care ei însuși le fac. Este deci vorba de o participare efectivă, nu numai cu vorba, ci și cu fapta.

Un aspect esențial al dezvoltării democrației noastre socialiste în condițiile actuale, al largului democratism al orînduirii democrat-populare este rolul mereu crescînd al opiniei publice în dezvoltarea conștiinței socialiste, în încetățenirea normelor moralei comuniste, a atitudinii înaintate față de muncă, de bunurile obștești, în întărirea disciplinei socialiste. Ceea ce caracterizează activitatea opiniei noastre publice este marea sa eficacitate, conținutul larg, de masă, al formelor prin care se manifestă, varietatea acestor forme și sfera lor deosebit de cuprinzătoare. Deosebit de eficiente se dovedesc adunările publice ale oamenilor muncii.

Desigur, formele de antrenare a maselor la viața de stat și obștească nu sînt limitate, ci se găsesc în permanentă dezvoltare, perfecționare; ele sînt adaptate continuu la necesitățile îndeplinirii sarcinilor mereu mai complexe ale desăvîșirii construcției socialismului în țara noastră.

Largul democratism existent în statul socialist demonstrează superioritatea categorică a democrației socialiste asupra celei burgheze. Realitățile din țările capitaliste oferă tabloul restrîngerii continue a democrației burgheze, și așa ciuntită și falsă. Cu toate acestea, burghezia și ideologia ei, secondata de social-democrații de dreapta perorează despre o „democrație pură” pentru a camufla caracterul fals, formal, ipocrit al democrației burgheze și a ascunde faptul neîndoiebnic că între exploatare și exploatați nu poate exista egalitate. Scutierii ideologici ai imperialismului încearcă zadarnic să ascundă dictatura capitalului monopolist sub lozinci demagogice despre „libertate și democrație”, proclamînd stăruirea imperialiste țării ale așă-zisei „lumi libere”. În realitate, însă, în lumea capitalistă libertate nu înseamnă decît libertatea de a exploata poporul muncitor. „Libertatea” burgheză înseamnă în fapt libertatea capitaliștilor de a arunca pe drumuri milioane de oameni. Nici un fel de basme ipocrite ale apologetilor capitalismului despre așa-zisa „lume liberă” nu pot ascunde adevărul conținut al „democrației”, al „libertăților” și „egalității” burgheze, ilustrate de legile antimuncitorești și persecuțiile rasiale din S.U.A. și celelalte țări capitaliste.

Oamenii muncii din țara noastră, care în trecut au simțit pe propria lor piele „binefacerile” democrației burgheze, se mîndresc astăzi cu faptul că Republica Populară Romînă, care și-a sărbătorit acum cea de-a 15-a aniversare, se numără, alături de celelalte țări socialiste, printre statele cu cea mai înaintată orînduire social-politică, în care democrația are un caracter real, efectiv, în care de drepturile și libertățile cetățenești cele mai largi se bucură întregul popor muncitor, în care destinele țării se află în mîinile celor ce muncesc, făurindu-și o viață nouă, lipsită de exploatare, fericită.

ION DUMITRU

Noua școală medie din comuna Negrești, raionul Oaș

După alegerile sindicale

În toate școlile de cultură generală și profesională au avut loc de curînd adunări generale pentru prezentarea dărilor de seamă și alegeri sindicale. Cu acest prilej a fost analizată activitatea desfășurată de grupele sindicale, modul în care au contribuit acestea la mobilizarea membrilor de sindicat, în scopul traducerii în viață a sarcinilor trasate de partid slujitorilor școlii, măsurile ce se impun pentru ca anul școlar în curs să însemne încă un succes în domeniul bunei pregătiri a elevilor patriei noastre.

Adunările generale pentru alegeri sindicale s-au caracterizat și în acest an printr-o largă participare a cadrelor didactice și a celorlalți membri de sindicat din școli la dezbaterile ce au avut loc, dezbateri în care au fost abordate aspecte multilaterale din munca profesională desfășurată în școli. Aceasta se datorește și faptului că dările de seamă prezentate adunărilor generale au fost întocmite pe baza unei analize temeinice a contribuției membrilor de sindicat la organizarea și desfășurarea muncii instructiv-educative. În multe din adunările generale de alegeri din școlile orașului Brașov, de pildă, au fost expuse rezultatele obținute de cadrele didactice la sfîrșitul anului școlar precedent și cele din primul trimestru al acestui an școlar, insistîndu-se asupra cauzelor care au determinat aceste rezultate, a sprijinului dat de organizațiile sindicale membrilor de sindicat în însușirea celor mai bune metode de predare. Bunăoară, în adunările generale de la școlile medii nr. 1 și nr. 4 din acest oraș au fost arătate acțiunile organizate de grupele sindicale pentru sprijinirea cadrelor didactice tinere în însușirea experienței celor mai buni profesori. Astfel, profesorii cu un stagiu îndelungat la catedră, care au obținut ani de zile bune rezultate în munca la predare au ajutat, la inițiativa organizațiilor sindicale, pe tinerii profesori în elaborarea planurilor calendaristice, a planurilor de lecții și chiar în predarea lecțiilor.

Grija pentru sprijinirea perfecționării profesionale a cadrelor didactice a fost subliniată și în adunările de alegeri care au avut loc în școlile din orașul Craiova. Comitetul sindicatului învățămînt din acest oraș a creat o adevărată tradiție în ce privește preocuparea organelor sindicale pentru sprijinirea perfecționării profesionale a cadrelor didactice. În afara formelor cunoscute și larg folosite ale schimbului de experiență — discuții cu învățătorii și profesorii tineri pe teme legate de metodică, predării, interdisciplinare, consfătuiri de muncă etc. — comitetul sindicatului a inițiat conferințe pentru cadrele didactice înscrise la examenele de grad. Aceste conferințe au stîrnit un larg interes în rîndurile cadrelor didactice, fiind ținute de cei mai pregătiți specialiști din oraș.

Printre problemele ridicate în adunările generale de alegeri o atenție deosebită a fost acordată coordonării acțiunilor de propagandă profesională inițiate de grupa sindicală cu acțiunile care cad în sarcina consiliilor pedagogice, a cercurilor metodice, a cabinetelor pedagogice. În cele mai multe școli s-a reușit să se evite paralelismul și munca formală existente în trecut în această privință și care duceau la supraîncărcarea cadrelor didactice. La Școala de 8 ani nr. 11 din raionul 30 Decembrie din Capitală, de pildă, planurile acțiunilor grupei sindicale în domeniul propagandei profesionale au fost astfel elaborate (cerîndu-se și sprijinul direcției școlii) încît nu numai că s-a evitat paralelismul cu activitățile metodice inițiate de conducerea școlii, dar s-a asigurat și acestor acțiuni sprijinul prețios al activului grupei sindicale.

În adunările generale ale grupelor sindicale din școlile sătești pe lângă problemele de mai sus s-au ridicat în dezbateri probleme privind sprijinirea cadrelor didactice care predau obiectul nou introdus în planurile de învățămînt, „Agricultura” și s-a analizat contribuția activului grupei sindicale la mobilizarea învățătorilor și profesorilor în vederea desfășurării unei activități rodnice la căminul cultural. Multe grupe sindicale au reușit să dea un sprijin calificat bunilor predări a lecțiilor de „Agricultură” și a muncii practice agricole inițind asistența metodică a profesorilor respectivi. În școlile din raionul Galați, de exemplu, s-au organizat, pentru profesorii care predau agricultura conferințe ținute de ingineri și tehnicieni agronomi.

Participarea cadrelor didactice la organizarea și desfășurarea activităților de la căminele culturale, de la bibliotecile sătești, de la cercurile de citit a fost analizată pe larg în multe din adunările generale de alegeri din raioanele Pitești, Horezu, Cîmpulung-Muscel etc. În aceste raioane multe comune au ajuns să fie frunțate în activitatea culturală datorită și activității însușite de cadrele didactice desfășurate de cadrele didactice.

Au fost dezbătute în adunările generale de alegeri și problemele privitoare la grija pentru condițiile de muncă și de viață ale cadrelor didactice. Participanții la discuții au rostit cuvinte de căldă mulțumire pentru atenția care este arătată în această privință slujitorilor școlii. Un mare număr de cadre didactice au primit locuințe noi, confortabile, au fost trimise la odihnă, au primit asistență medicală gratuită.

În adunările generale au fost aleși, spre a conduce activitatea grupelor sindicale, învățătorii și profesorii care se bucură de prestigiu în rîndurile tovarășilor lor de muncă, oameni cu o bogată experiență pedagogică și care sînt în măsură să aducă o contribuție largă la ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a activității grupelor sindicale Rămîne ca o sarcină din cele mai urgente să se treacă la instruirea noului activ.

PROIECTE PENTRU ANUL 1963

În domeniul PERFECTIONĂRII CADRELOR DIDACTICE

Activitatea de perfecționare reprezintă un proces continuu ce se desfășoară în cadrul unui sistem unitar. Cu fiecare an, însă, conținutul muncii de perfecționare se adâncește tot mai mult, aducând astfel o contribuție mereu mai mare la îmbunătățirea pregătirii cadrelor didactice și, deci, la ridicarea nivelului activității instructiv-educative.

În noul an, 1963, instituttele de perfecționare a cadrelor didactice și secțiile de învățământ vor acorda o atenție sporită formelor de perfecționare care cuprind masa cadrelor didactice — cercurile pedagogice și comisiile metodice.

Pentru ca munca din cadrul acestor forme de perfecționare să se desfășoare la un nivel cât mai ridicat, vor fi organizate cursuri de perfecționare a responsabililor de cercuri pedagogice de la specialitățile matematică, fizică, chimie, științe naturale. Obiectivul principal urmărit la aceste cursuri îl constituie modernizarea predării obiectelor respective în lumina noilor date științifice și realizarea unei strinse legături între predarea cunoștințelor teoretice și activitatea practică din producție.

Dat fiind rolul important pe care îl are studiul limbii și literaturii române pentru formarea culturii generale a elevilor și educarea lor în spiritul patriotis-mului socialist, se va organiza un curs central pentru inspectorii cu această specialitate, pentru responsabili cercurilor pedagogice de limba română, precum și pentru alte cadre didactice care predau acest obiect.

Se vor organiza în continuare cursuri centrale de perfecționare pentru profesorii de limbi străine (rusă, franceză, germană), cu sprijinul unor cadre de specialitate din Uniunea Sovietică, R. D. Germană și Franța.

Și în acest an Ministerul Învățământului va organiza cursuri de perfecționare pentru toate cadrele didactice care predau agricultura în școlile de 8 ani din mediul sătesc. La aceste cursuri vor participa circa 7000 de profesori. Completând cunoștințele dobândite de cadrele didactice la cursurile din vara anului 1962 sau din timpul vacanței de iarnă, aceste cursuri vor contribui la tot mai buna lor pregătire.

Pe lângă aceste acțiuni, la nivel interregional și regional se vor desfășura cursuri cu profesorii și învățătorii care predau limba română, istoria patriei și geografia R.P.R. în școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, precum și cu cadrele didactice care predau cunoștințele industriale și studiul mașinilor cu aplicații practice în școala de cultură generală.

Pentru continua perfecționare a cadrelor de conducere, îndrumare și control, vor fi organizate și în anul 1963 cursuri de perfecționare pe plan central pentru inspectorii metodici și directorii școlilor medii, iar pe plan interregional pentru directorii școlilor de 8 ani. Aceste cursuri vor asigura inițierea în problemele conducerii școlii a directorilor și inspectorilor nou numiți, precum și perfecționarea celor cu mai multă experiență în această muncă.

În scopul de a acorda un sprijin mai larg cadrelor didactice în-

scrise la examenele pentru obținerea gradelor didactice, instituttele de perfecționare vor îndruma mai îndeaproape studiul individual al acestora prin consultații, scrisori metodice, conferințe, precum și prin cursuri premergătoare examenelor.

Realizarea în bune condițiuni a tuturor acestor acțiuni va contribui, fără îndoială, la îmbunătățirea continuă a activității instructiv-educative, ridicând-o la nivelul cerințelor puse în fața școlii prin documentele Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român.

Prof. CORNELIA TEODORESCU inspector în serviciul de perfecționare a cadrelor didactice din Ministerul Învățământului

În domeniul MATERIALULUI DIDACTIC

În anul care s-a încheiat, școlile au primit materiale didactice mai multe și într-o gamă mai variată de tipuri decât în anii precedenți. Numai valoarea materialelor difuzate prin comenzi centralizate a depășit suma de 34.000.000 lei. Dar activitatea unităților producătoare de material didactic nu s-a mărginit numai la producția curentă, ci s-a extins și la pregătirea planului de producție pentru anul care începe, an în care școlile vor primi noi și noi tipuri de materiale.

De pildă, au fost studiate un nou tip de aparat diaprojector și un nou microscop școlar, care vor fi introduse în producție la întreprinderea „Industria optică română”. S-au pregătit modele pentru planșele necesare studiului zoologiei în clasa a IV-a pentru o nouă serie de planșe de lăcătușărie, pentru hărți geografice și istorice. Se vor da în curând la tipar un album-atlas al R.P.R. pentru clasele a III-a și a IV-a — care va cuprinde, în afară de hărți, o serie de planșe și fotografii — un atlas mare al R.P.R. pentru clasele VIII—XI și tablouri înfățișând realizări ale regimului democrat-popular.

La întreprinderea de material didactic, muncitorii, tehnicienii și inginerii au pregătit 25 de prototipuri de produse noi pentru studiul matematicii, fizicii, biologiei. Printre acestea se numără aparatul pentru problemele de geometrie descriptivă, realizat după o inovație. Confectionat din metal și material plastic, acest aparat are unele planuri transparente, tije de legătură, corpuri geometrice care permit prezentarea concretă a urmelor punctelor, dreptelor, planurilor și corpurilor geometrice în cele 4 triedre. Tot pentru studiul matematicii s-a pregătit o trusă de figuri geometrice din tije articulate cu ajutorul cărora se formează diferite unghiuri, triunghiuri și patrulatere, precum și o trusă de 19 figuri geometrice plane (triunghiuri, patrulatere, pentagoane, hexagoane, cerc), care au înscrise pe ele principalele elemente geometrice.

Pentru lecțiile de fizică s-au pregătit un model de pendul regulat — care va fi utilizat pen-

Planul de cercetare științifică al Institutului de științe pedagogice pentru etapa viitoare, plan discutat într-o recentă ședință a Consiliului științific al Institutului, îmbrățișează probleme importante ale dezvoltării învățământului din țara noastră, orientându-se după indicațiile date de documentele de partid și de stat.

Unele din temele prevăzute în plan urmează a fi cercetate în decursul unui singur an — 1963 — ținând seama de sarcinile imediate ce stau în fața școlii. Alte teme, în funcție de importanța lor și de condițiile cerute de cercetarea însăși, vor fi studiate pe o durată de mai mulți ani. Rezultate parțiale ale acestor cercetări vor fi publicate însă anual sub forma unor articole și studii.

Dată fiind importanța deosebită a problemelor privitoare la educația comunistă a tineretului din patria noastră, în planul de cercetare al Institutului au fost cuprinse, în primul rând, câteva aspecte principale ale acesteia, ca educarea ideologică-politică a elevilor și rolul organizațiilor de tineret în realizarea ei, caracterul de sistem al muncii educative în școala de cultură generală, realizarea unității de cerințe educative în condițiile predării de către mai mulți profesori în clasele mici ale școlii de 8 ani și altele. Tot în anul 1963 se va încheia cercetarea asupra educării atitudinii comuniste față de muncă a elevilor în condițiile practice în producție și vor fi elabo-

În domeniul CERCETĂRII PEDAGOGICE

rate programele muncii educative pentru școala de cultură generală și școlile profesionale și tehnice.

În ceea ce privește școala de 8 ani, cercetările inițiate anul trecut se continuă, adâncindu-se studierea conținutului unor probleme. Astfel, în planul de cercetare se prevăd teme legate de studiul conținutului învățământului (plan, programe, manuale), de problemele pedagogice ale predării pe obiecte, cu profesori, în clasele I—IV, de predarea științelor agricole în școala de 8 ani, precum și cercetarea experimentală privind predarea limbii ruse începând cu clasa a II-a.

Cercetările în domeniul didacticii urmăresc să dezvăluie dificultățile întâmpinate în asigurarea însușirii cunoștințelor la diverse discipline și cauzele acestor dificultăți pentru ca, pe baza unor lucrări și verificări experimentale, să se stabilească indicațiile metodice corespunzătoare. Printre temele prevăzute în plan la acest capitol figurează influența metodelor de predare asupra formării gândirii elevilor, predarea și însușirea cunoștințelor de științe naturale în școala de 8 ani și probleme privind modernizarea predării matematicii în școala de cultură generală. Alte teme se referă la predarea fizicii și a chimiei, precum și la însușirea vorbirii corecte în cadrul studiilor limbilor străine.

Un loc deosebit îl ocupă, în cadrul cercetărilor, problemele pedagogice ale îmbinării instruirii

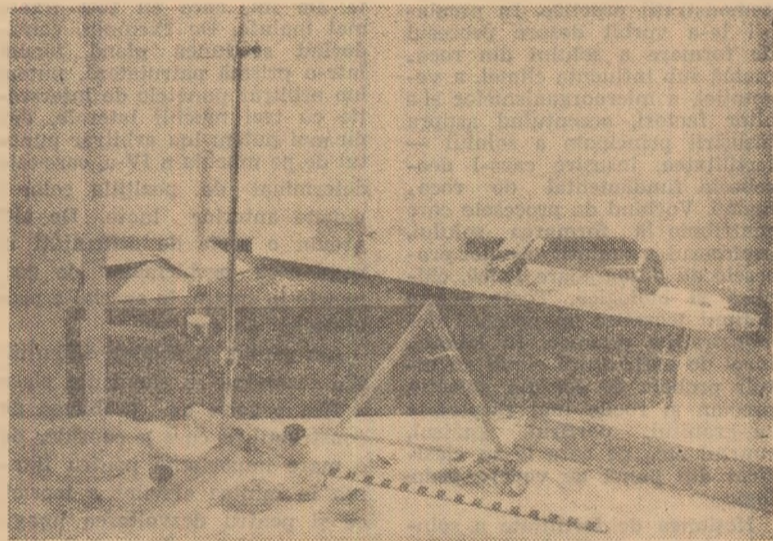
cu munca productivă. Dintre cele opt teme de cercetare în acest domeniu menționăm pe cele care se referă la unele probleme pedagogice ale instruirii practice în agricultură, la metodică instruirii practice a elevilor din școlile tehnice agricole în cadrul brigăzilor școlare, la conținutul învățământului politehnic în școala de cultură generală, la organizarea instruirii practice în producție la clasele IX—XI, la unele aspecte psihologice și metodice ale legării învățământului de producție.

Preocupările pentru dezvoltarea științei pedagogice în țara noastră se îndreaptă spre dezvoltarea metodologiei în cercetarea pedagogică și spre precizarea noțiunii „cultură generală”. În vederea îmbunătățirii conținutului învățământului în condițiile desăvârșirii construcției socialismului. De asemenea, în anul 1963 se vor încheia lucrările pregătitoare privind elaborarea tratatului de istorie a pedagogiei din România și se vor iniția noi cercetări pentru valorificarea gândirii pedagogice progresiste.

Alte cercetări și studii se vor ocupa de probleme privind învățământul special, organizarea și conținutul învățământului mediu în alte țări ș.a.

În total, planul cuprinde un număr de 34 teme de cercetare.

Prof. I. MODORAN secretarul științific al Institutului de științe pedagogice

Trusă de mecanică realizată de întreprinderea de material didactic

În domeniul EDITĂRII MANUALELOR

Lucrătorii Editurii didactice și pedagogice pășesc pragul noului an cu hotărârea de a-și îndeplini cât mai bine sarcinile ce le revin în realizarea planului tematic al editurii pentru anul școlar 1963-1964.

Dezvoltarea impetuoasă a învățământului de toate gradele în patria noastră este ilustrată în mod elocvent și de creșterea rapidă a producției cărților școlare. Astfel, producția editurii pe anul 1963 (inclusiv materialul didactic) se va ridica la cca. 1000 titluri, cu un tiraj total de 26 milioane de exemplare.

Pentru anul școlar 1963-1964 vor fi editate 386 manuale necesare învățământului de cultură generală, cu un tiraj de 22 milioane de exemplare din care circa 17,5 milioane de exemplare (clasele I—VII) vor fi distribuite elevilor în mod gratuit. Pentru elevii din clasa a VII-a sînt în curs de pregătire o serie de manuale noi, originale, în conformitate cu cerințele planului de învățământ al școlii de 8 ani. Multe manuale vor fi îmbunătățite atât în ce privește textul, cât și în ce privește prezentarea artistico-grafică.

Lucrătorii editurii depun eforturi pentru a asigura apariția manualelor necesare învățământului de cultură generală pînă la sfîrșitul lunii iulie 1963, astfel ca la deschiderea noului an școlar toate manualele să fie la îndemîna elevilor.

Pentru învățământul profesional și tehnic se editează 188 de titluri, din care peste 100 vor fi manuale noi, originale. Apariția acestor titluri trebuie asigurată pînă la sfîrșitul lunii august 1963, pentru a putea fi difuzate la timp în școli.

În planul editurii se prevede editarea unui însemnat număr de manuale și cursuri necesare învățământului superior. De asemenea la îndemîna cadrelor didactice vor fi puse peste 80 de lucrări de literatură pedagogică și metodică.

Paralel cu realizarea sarcinilor stabilite în planul tematic pe anul 1963-1964, se va desfășura din plin munca pentru pregătirea manualelor necesare în anul de învățământ 1964-1965. Unele manuale, mai ales cele destinate clasei a VIII-a, vor fi elaborate prin concurs.

O atenție sporită se acordă asigurării accesibilității manualelor școlare, așa încît ele să țină seama în mai mare măsură de particularitățile de vîrstă ale elevilor.

Străduindu-se să realizeze în cât mai bune condiții sarcinile de mare răspundere care le-au fost încredințate, lucrătorii editurii pun în centrul atenției lor grija pentru îmbunătățirea conținutului științific, a orientării ideologico-politice și a prezentării artistico-grafice a manualelor și lucrărilor editate.

D. GURANDA redactor șef al Editurii didactice și pedagogice

MARCEL ADLER îndrumător principal în Ministerul Învățământului

Desenul și studierea problemelor de proiecție

Experiența predării noului obiect „Agricultura” în primul trimestru al acestui an școlar a dovedit că însușirea temeinică a cunoștințelor predate în clasă depinde în cea mai mare măsură de felul în care lecțiile teoretice sînt legate de practica marilor unități agricole socialiste. Înțelegînd acest lucru, numeroși profesori de specialitate s-au străduit să asigure o cit mai bună desfășurare a lucrărilor practice pe terenurile G.A.C.-urilor, G.A.S.-urilor, la S.M.T.-uri sau în laboratoarele de agricultură.

Bunăoară, la Școala de 8 ani din comuna Ceamurlia de Jos lecțiile practice de agricultură cu elevii clasei a V-a au fost efectuate în cadrul gospodăriei colective „Răsăritul” din comună, unde elevii au avut posibilitatea să cunoască, în laborator sau pe teren, o serie de probe de sol, mașini și unelte agricole cu care se lucrează solul, modul lor de funcționare și aplicarea celor mai noi metode agrotehnice în cultura mare a plantelor. Preînd lecția cu tema „Formarea solului”, pentru a asigura însușirea temeinică a cunoștințelor legate de noțiunea de sol, profesorul a organizat în laborator și pe terenul gospodăriei o serie de demonstrații practice. În prealabil le-a vorbit despre procesul de formare a solului din rocă-mamă sub influența climei, a vegetației, a microorganismelor și a altor factori, accentuînd asupra însușirii principale a solului — fertilitatea, însușire care-l deosebește fundamental de rocă-mamă. Vorbind de procesele care contribuie la formarea solului, profesorul a amintit elevilor procesele de dezagregare fizică, chimică și biologică. Toate aceste noțiuni teoretice au pregătit demonstrațiile practice. În laborator de agricultură elevii au intuit probele de sol din colecție, precum și rocile mai răspîndite ca granitul, porfirul, gnaisul, cuarțul etc., pe care le-au clasificat din punct de vedere pedologic.

Noțiunea de fertilitate a solului a fost pe deplin înțeleasă datorită lucrărilor practice de pe terenul gospodăriei. Elevii au efectuat, sub conducerea cadrelor didactice, lucrări agricole care le-au dat posibilitatea să înțeleagă în adîncime cunoștințele de bază referitoare la modul de lucrare a solului, precum și cunoștințele despre calitatea solului, despre structura, porozitatea, coeziunea și adeziunea lui, despre capilaritate, cunoscînd totodată și principalele tipuri de sol din regiune, cu părțile lor componente minerale și organice.

Tot în cadrul lucrărilor practice elevii și-au însușit cunoștințele asupra structurii solului în funcție de felul cum acesta este lucrat, asupra ascensiunii capilare în sol, ca și asupra importanței lucrării solului cu mijloace mecanizate. În urma demonstrațiilor practice elevii au tras singuri concluzii asupra structurii, gradului de fertilitate și a calității solului din localitate.

Lucrările practice i-au convins pe elevi de necesitatea lucrărilor de arat, grăpat și tăvălugit, le-au dat cunoștințe despre momentul optim în care aceste lucrări trebuie executate, le-au arătat felul cum contribuie ele la obținerea recoltelor sporite.

Însușite temeinic în cadrul lucrărilor practice, cunoștințele de agrotehnică au fost sistematizate și îmbogățite și cu prilejul lecțiilor recapitulative de la sfîrșitul trimestrului.

Prof. GHEORGHE IANCU
Școala de 8 ani din comuna
Ceamurlia de Jos,
regiunea Dobrogea

În studiul geometriei în spațiu, problemele de proiecție — și în special problemele de secțiuni în corpurile geometrice — ridică de obicei în fața elevilor cele mai multe dificultăți. Analizînd cauzele acestor dificultăți, am ajuns la concluzia că esența lor o constituie faptul că elevii nu știu să execute corect desenul și apoi să-l citească corect.

În geometria plană simplă intuiție a desenului poate arăta uneori, în mod just, poziția unui anumit element geometric. În geometria în spațiu, însă, pe desenul bidimensional, acest lucru este destul de dificil. De exemplu, desenul din geometria plană arată destul de intuitiv că un punct aparține unei drepte, dar pe desenul din geometria în spațiu nu se poate intui faptul că un punct aparține unui plan. Această apartenență trebuie justificată pe baza axiomelor, definițiilor și teoremelor învățate.

Obiceiul pe care-l au unii elevi de a citi direct pe desen pozițiile diferitelor elemente geometrice duce de multe ori la concluzii greșite. De aceea este necesar ca elevii să justifice poziția pe figură a unui element geometric oarecare.

O greșeală întîlnită destul de frecvent în executarea desenului în geometria în spațiu este aceea că, desenul fiind considerat ca o reprezentare pur convențională, se iau în mod arbitrar unele elemente ale acestuia, deși ele sînt bine determinate de alte elemente ale lui, care au fost fixate mai înainte. De exemplu, considerînd secțiunea plană făcută într-o prismă patrulateră, putem lua arbitrar punctele de intersecție cu trei muchii laterale, dar nu mai putem lua arbitrar punctul de pe muchia a IV-a, care este determinat de pozițiile celor 3 puncte anterior luate. De aici provin o serie de dificultăți în rezolvarea problemelor de geometrie în spațiu, în special a problemelor de secțiuni.

Am căutat să înlătur dificultățile rezolvînd cu elevii din clasa a X-a o serie de probleme de construcții pe care le consider de o mare importanță pentru fixarea în mintea elevilor a teoriei, ca și pentru dezvoltarea imaginației spațiale. În același timp ele au și o valoare practică, obișnuind pe elevi cu executarea și citirea desenelor.

Totodată caut să dau elevilor și o metodă de lucru. Ea se bazează pe determinarea mai întîi a dreptei de intersecție dintre planul secțiunii și planul bazei inferioare a corpului geometric, după care urmează determinarea celorlalte puncte necesare desenului. Pentru aceasta folosesc teorema lui Desargues, care în manual este dată ca problemă: „Două triunghiuri ABC și A'B'C' din spațiu sînt astfel că dreptele AA', BB', CC' sînt concurente într-un punct M. Să se arate că perechile de laturi (BC' B'C'), (CA' C'A'), (AB, A'B') se întîlnesc în 3 puncte coliniare”. În demonstrația acestei teoreme am insistat asupra executării desenului, a cărui justificare este însăși demonstrația teoremei.

Pentru aplicarea teoremei la problemele care ne interesează și pentru a putea folosi metoda prin care se determină în prealabil dreapta de intersecție dintre planul bazei și planul secțiunii, dau și un enunț modificat al teoremei. Iată-l: Dacă prin 3 puncte din spațiu A, B, C necoliniare ducem 3 drepte concurente sau paralele și dacă pe fiecare din aceste drepte luăm respectiv punctele A', B', C', atunci perechile de drepte (AB, A'B'), (BC, B'C'), (CA, C'A'), se intersectează în 3 puncte coliniare — axa de omologie (planele ABC și A'B'C' să nu fie paralele).

Am insistat ca elevii să în-

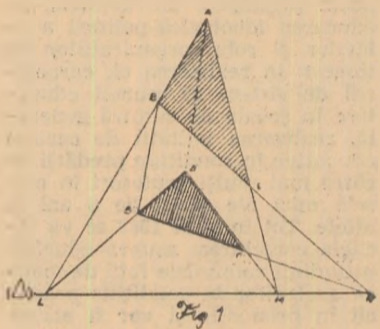
țeleagă că această dreaptă este tocmai dreapta de intersecție dintre planul ABC și planul A'B'C'. Astfel formulată, teorema a putut fi aplicată ușor la prismă și la piramidă, considerînd 3 puncte A, B, C, vîrfurile poligonului de bază și respectiv punctele A', B', C', care determină planul secțiunii situată pe muchiile laterale ce pornesc din A, B, C.

Am avut grijă ca elevii să știe să facă corect acest desen și să-l motiveze.

Au urmat apoi exerciții în care se cerea să se construiască dreapta de intersecție dintre planele ABC și A'B'C'.

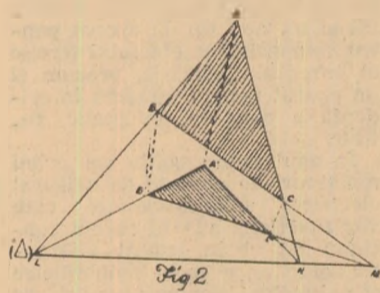
Cîteva exemple de probleme rezolvate la clasa a X-a, în care elevii au folosit metoda de rezolvare descrisă mai sus (la capitolul proiecții).

1. Să se construiască proiecția unui triunghi pe un plan (Fig. nr. 1).

Fie ABC și A'B'C' proiecțiile lui A, B, C, pe un plan P. Dreapta AB intersectează pe A'B' în L, AC, pe A'C' în N și BC pe B'C' în M. Elevii trebuie să deducă faptul că într-un desen corect, punctele L, M și N sînt coliniare, fiind situate pe intersecția planului triunghiului cu planul P, cum de altfel rezultă și din teorema Desargues.

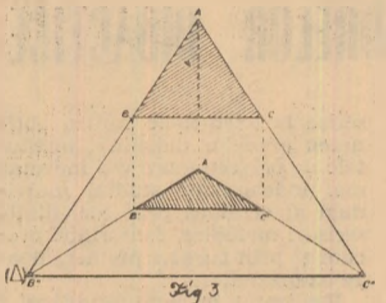
2. Cunoscînd dreapta (Δ), intersecția planului unui triunghi ABC cu un plan și A' proiecția lui A pe acel plan, să se determine proiecția triunghiului pe planul dat (Fig. 2).

Fie (Δ) dreapta dată A un vîrf al triunghiului situat la distanța AA' (dată) de planul de proiecție. Dreapta AB întîlnește pe (Δ) fiind în același plan, în punctul L. Proiecția lui AL este A'L. Deci, pentru a găsi proiecția punctului B, va trebui să ducem o paralelă la AA' care întîlnește pe A'L în punctul B'. Analog se

găsește proiecția vîrfului C. Este clar deci că, fiind date (Δ) triunghiul ABC și punctul A', proiecția lui A, proiecțiile lui B și C nu pot fi luate arbitrar, ele fiind determinate de alte elemente ale desenului.

3. Un triunghi ABC are latura BC paralelă cu planul P. Dreapta AB întîlnește planul P în B'. Proiecția lui A este A'. Să se determine proiecția lui ABC pe planul P. (Fig. 3).

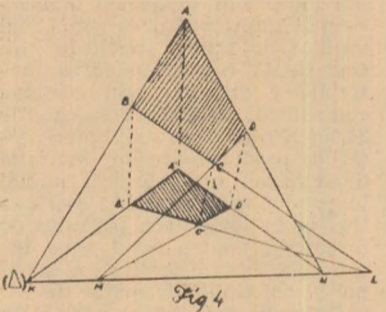

În primul rînd să determinăm intersecția (Δ) planului triunghiului cu planul de proiecție. Ea va trece prin B' și va fi paralelă cu BC. Proiecția lui B se va găsi la intersecția lui A'B' cu paralela dusă din B la AA'.

Dreapta AC intersectează pe (Δ) în C'. Unim A' cu C' și din C' ducem o paralelă la AA' care taie pe A'C' în C'' — proiecția lui C.

Deci, fiind date punctele A, B, C, A', B', celelalte puncte nu mai pot fi luate convențional.

4. Proiecția unui patrulater plan pe un plan (Fig. 4).

Considerăm după voie A', B', C', respectiv proiecțiile lui A, B, C, (AA'//BB'//CC'). Dar punctul D' nu-l mai putem lua după voie, el este determinat de pozițiile lui A', B', C'. AB și A'B' se întîlnesc în K, iar BC și B'C' în L, deci KL este intersecția celor două plane, planul patrulaterului și planul de proiecție. Deci, AD prelungită întîlnește planul de proiecție de-a lungul lui (Δ) în N. Proiecția lui D se va găsi pe dreapta A'N, ducînd din D paralelă la AA'.

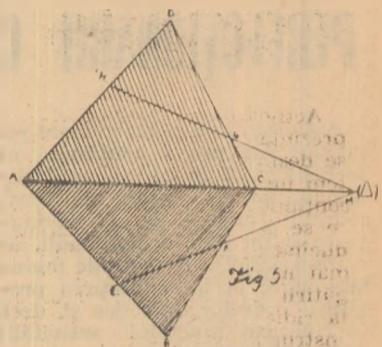
Ca verificare, dreptele CD și C'D' trebuie să se intersecteze pe (Δ).

5. Proiecția unui patrulater

strîmb pe un plan se reduce la proiecția a două triunghiuri.

În legătură cu patrulaterul strîmb am pus elevilor următoarea problemă:

Se dau cele trei puncte în care un plan intersectează trei laturi ale unui patrulater strîmb dat, să se construiască punctul în care intersectează a patra latură. De aici elevii au înțeles că putem lua în mod arbitrar cele trei puncte, dar al patrulea este determinat de pozițiile celorlalte trei. (Fig. 5).

Fie ABCD patrulaterul strîmb, (Δ) intersecția planului (ABC) cu planul (ACD). Se dă E, F și G pe trei laturi. Să se determine H. EFG determină planul de secțiune, care taie planul ABC după dreapta EF. EF întîlnește pe (Δ) în M, deci GM este o dreaptă a acestui plan și a planului ACD, care taie pe AD în H, punctul căutat.

Punînd apoi problema: să se găsească condiția ca patru puncte situate pe laturile unui patrulater strîmb să fie situate în același plan, elevii au putut să o rezolve cu ușurință aplicînd teorema lui Menelaus triunghiului ABC cu transversala EFM și triunghiului ACD cu transversala HGM.

Acest mod de studiere a problemelor de proiecție, prin executarea rațională a desenului, îi ajută pe elevi să stabilească cu ușurință pozițiile diferitelor elemente ce trebuie calculate față de elementele date și relațiile metrice dintre ele, ceea ce duce la rezolvarea cu succes a diferitelor probleme.

De asemenea, constituie o pregătire temeinică pentru rezolvarea pe mai tîrziu a problemelor de secțiuni în corpurile geometrice.

Răspundem în același timp și cerințelor programei școlare de geometrie în spațiu care în nota explicativă spune că pentru a dezvolta just reprezentarea spațială în mintea elevilor, o atenție deosebită trebuie să se dea desenelor figurilor în spațiu, atrăgîndu-se atenția elevilor asupra deosebirii dintre construcțiile în geometria plană și cele din spațiu.

Prof. Z. BOGDANOF
Școala medie „N. Bălcescu”
București

Constituirea Consiliului învățămîntului profesional și tehnic

De curînd a avut loc ședința de constituire a Consiliului învățămîntului profesional și tehnic. Ședința a fost deschisă de academișian profesor I. Murgulescu, ministrul învățămîntului, care a vorbit despre rolul și sarcinile Consiliului.

Consiliul învățămîntului profesional și tehnic este compus din 158 de membri — cadre de conducere din învățămînt, cadre didactice din școli, cadre universitare, cercetători în domeniul ști-

inței pedagogice, precum și din reprezentanți ai diferitelor organizații și instituții centrale. Consiliului îi revine în deosebi sarcina de a analiza problemele legate de îmbunătățirea muncii de instruire și educare a elevilor din învățămîntul profesional și tehnic, de a face propuneri în această direcție. Activitatea sa se va desfășura în cadrul a cinci secții: secția pentru organizarea învățămîntului profesional și teh-

nic, secția pentru planuri, programe, manuale, secția pentru metodică instruirii practice, secția pentru educația elevilor și secția pentru perfecționarea cadrelor didactice.

După citirea planului de muncă al Consiliului în învățămîntul profesional și tehnic, participanții la ședința de constituire au luat cuvîntul saluînd crearea acestui organ și făcînd propuneri cu privire la desfășurarea activității lui pe viitor.

Exprimarea corectă la lecții

Urmărirea de către profesor a felului cum se exprimă elevii la lecțiile de istorie, ca și la alte obiecte, joacă un rol important în asigurarea nivelului de cunoștințe cerut de programă.

Dacă elevii dau, în răspunsurile lor, un sens propriu termenilor folosiți, dacă utilizează formulări proprii corecte, înseamnă că și-au însușit cunoștințele predate. Atunci însă când un elev folosește greșit termenii, denumirile, noțiunile este o dovadă că el nu a înțeles în adâncime tema despre care se vorbește. Astfel, dacă el spune — cum se mai întâmplă la clasele mici — **tribut** în loc de **impozit**, **șerbi și iobagi** în loc de **șerbi sau iobagi** sintem în fața unei dovezi certe că el nu și reprezintă clar conținutul fiecăreia din aceste noțiuni.

O dovadă a confuziei din mintea unor elevi, a faptului că ei nu au cunoștințe clare și temeinice, este și exprimarea neclară, imprecisă. Așa de exemplu, un elev a scris că statul nostru acordă gospodăriilor colective un ajutor multilateral: le **dă** vite de rasă, semințe selecționate, credite, mașini agricole, tractoare. Cerându-i să explice cele spuse, a susținut că statul vinde gospodăriilor colective tractoare și combine, ceea ce a pus în evidență confuzia pe care o făcea.

Uneori, chiar greșelile de sintaxă duc la greșeli de conținut care nu trebuie să scape din atenția noastră, a profesorilor.

De exemplu, la lucrarea de geografie un elev a scris: „India antică era așezată la răsărit de Persia și la sud de Asia”. Solicitat să se explice, acest elev a arătat just situația Indiei în partea de sud a Asiei.

Cum putem combate confuziile

sau exprimarea greșită a elevilor?

În primul rând, desigur, prin grija de a forma la elevi noțiuni clare. Bunăoară, pentru a preîntâmpina confuziile posibile între noțiunile apropiate ca sens (tribut, impozit, dare în general, dijmă — clacă, șerb — clăcaș), sau între cele cu o structură sonoră asemănătoare (colon — colonist — colonialist) ori cele cu înțeles multiplu (cultură, proprietate etc.) definesc asemenea termeni când îi introduc în predare. De obicei fac acest lucru opunând termenul respectiv termenului cu care poate fi ușor confundat și atrag atenția elevilor asupra greșelilor pe care le pot face. Așa, de exemplu, vorbind despre colonizarea romană în Dacia la clasa a VII-a am relevat deosebirea dintre colon, colonist, colonialist. Socotesc că delimitarea conținutului noțiunilor de acest fel trebuie făcută de multe ori, oricând avem posibilitatea, ca și atunci când am constatat confuzia. Dacă atunci când examinez un elev constat că el folosește greșit un termen sau că se exprimă neclar, îi cer să precizeze conținutul cuvântului cu pricina, al propoziției sau frazei respective. Dacă nu poate ieși singur din impas, cer ajutorul clasei căci socot că noi, pedagogii, trebuie să intervenim numai dacă nici ceilalți elevi nu au putut înlătura greșala constatată. Greșelile și confuziile din lucrările scrise le pun în discuția clasei.

Numai atunci când elevii noștri se exprimă clar și corect, cu cuvintele lor proprii putem fi siguri că și cunoștințele lor sînt clare și temeinice.

Prof. ION CIPU
Școala de 8 ani Margina
raionul Făget

Insemnări

Examinare și notare

Consider verificarea cunoștințelor și notarea acestora drept un act tot atât de esențial în activitatea profesorilor ca și organizarea și desfășurarea predării.

Unii profesori, în special dintre cei aflați la începutul carierei, au tendința de a „străluci” în fața elevilor prin întrebările suplimentare pe care le pun. Desigur, nu este un lucru potrivit, dar mai rău este faptul că, în unele cazuri, această tendință duce la întrebări menite să-i „incurie” pe elevi.

Profesorii cu experiență știu însă prea bine că, începând chiar din primele clase, trebuie să-i ajutăm pe elevii ascultați să expună conținutul lecției curgător și sistematic, să le dăm posibilitatea să-și expună liniștit și amănunțit cunoștințele, și că întrebările suplimentare își au rostul numai când e nevoie să-i ajutăm pe elevi și în nici un caz nu de dragul de a ne arăta propria „ascuțime intelectuală”.

Alți profesori caută să „stoarcă” totul dintr-un elev la o singură examinare. Nici acest procedeu nu mi se pare de loc indicat. Într-adevăr, la o astfel de chestionare toate întrebările se situează ca valoare pe același plan, se cer prea multe și de aceea nu se disociază esențialul de amănunt. O astfel de chestionare nu ține seama nici de treptata extenuare nervoasă a elevului obligat să apeleze neconștient la eforturile memoriei. Am putut, de exemplu, să aud o dată cum la o lecție de recapitulare un profesor cerea elevului ascultat să spună anul apariției unor opere literare de mică importanță.

Foarte neindicat procedează acea categorie de examinatori a căror severitate constituie o adevărată „probă de foc” pentru elevi. Atitudinea lor sumbră și amenințătoare produce asupra elevilor o influență psihologică atât de importantă, încât nu mai poate fi vorba de o funcționare

normală a psihicului. Este limpede că notele obținute pe o asemenea cale nu pot avea o valoare obiectivă. Din fericire, astfel de cazuri, care erau specifice școlii din trecut, sînt din ce în ce mai rare astăzi. Dacă le-am amintit totuși a fost tocmai pentru a atrage atenția asupra necesității ca ele să dispară cu desăvîrșire.

Există încă de bună seamă în școli și examinatori superficiali. Interogarea elevilor este pentru ei o povară de care vor să scape cât mai repede. Procedind la verificarea cunoștințelor în mod sumar și neregulat, acest tip de profesori excelează prin superficialitatea notării și prin numărul redus de note la disciplina pe care o predau.

În aprecierea cunoștințelor și notarea elevilor trebuie desigur să respectăm normele stabilite de Ministerul Învățămîntului. În afară de aceasta, însă, nici un regulament nu poate da legi, indici, jaloane fixe. E firesc să fie așa, întrucît răspunsurile date de elevi nu pot fi codificate. Orice notă dată răspunsului unui elev constituie un act de interpretare din partea profesorului.

Aceasta nu înseamnă însă că profesorul își poate permite să fie subiectiv în aprecierea muncii elevilor. Controlul cunoștințelor și evidența pregătirii lor trebuie făcute astfel încît în toate cazurile elevii să primească pentru răspunsul dat nota meritată.

Practica didactică dovedește că atunci când sînt date cu simțul răspunderii pedagogice, notele au o reală valoare obiectivă și constituie un important mijloc educativ, un stimulent pentru ridicarea nivelului la învățatură. Dar pentru aceasta, atât verificarea cit și notarea cunoștințelor trebuie să fie efectuată într-un chip cit mai atent și mai judicios.

Prof. J. SZIKSZAY
Brașov

Lecție practică de agricultură în laboratorul Școlii de 8 ani din comuna Roma, raionul Botoșani

Formarea deprinderilor de scriere frumoasă

Accesoriile principale

Experiența la catedră a dovedit că buna predare a caligrafiei depinde în mare măsură de asigurarea accesoriilor necesare — caiete și penițe adecvate.

Programa școlară prevede pentru clasa I, în perioada abecedară, predarea scrierii cursive pe caietul tip 1, iar în perioada postabecedară, pe caietul tip 2. În clasa a II-a, pentru trimestrele al II-lea și al III-lea este prevăzută scrierea cursivă pe caietul tip 2. În clasa a III-a, în trimestrul al II-lea se predă scrierea cursivă, iar în trimestrul al III-lea scrierea rapidă, ambele pe caietul tip 3. În clasa a IV-a în trimestrele II și III se învață scrierea rapidă pe caietul de dictando. În clasa a V-a în trimestrul al II-lea se perfecționează scrierea rapidă, învățată în clasele precedente și care se aplică pe caietul de dictando; în trimestrul al III-lea se învață scrierea rondă, pe caietul de matematici. În clasa a VI-a, în trimestrul al II-lea se învață scrierea batardă pe caietul tip 1; în trimestrul al III-lea, lucrările avînd un caracter de sinteză, toate scrierile învățate — cursivă, rapidă, rondă și batardă — se aplică pe caietele adecvate fiecărei scrieri.

În ceea ce privește folosirea penițelor, menționăm că pentru scrierea cursivă se întrebuintează penița „claps”, iar la scrierea rapidă penița de aluminiu (în formă de peștișor). Pentru scrierile rondă și batardă, la cerul profesorilor de desen și caligrafie din Capitală s-a stabilit ca pînă la apariția în comerț a penițelor speciale să se utilizeze penițele existente cu virfurile țesite — Massag 521 sau Soennecken 776.

Despre metodele folosite

Predarea caligrafiei constituie un proces logic, care se bazează pe educarea atitudinii conștiente și corecte a elevilor față de scriere; ea presupune însușirea temeinică a tuturor cunoștințelor teoretice despre scriere ca și dezvoltarea aptitudinilor grafice cu scopul formării unui scris corect, ordonat și frumos.

Metoda de bază în predarea caligrafiei este cea *genetică*. Ea se aplică în toate clasele, cu excepția clasei I în perioadele preabecedară și abecedară, fiindcă atunci copiii învață să scrie literele în ordinea cerută la orele de citit-scris.

Metoda genetică se bazează pe însușirea mai întâi a trăsăturii principale a literei, adăugîndu-se apoi cite un element secundar nou. Pe parcurs, în concordanță cu cerințele, se adaugă alte elemente noi, mai grele. Precum se vede această metodă se întemeiază pe principiul gradatității scrierii de la simplu la complex și nu așa cum cred unii, pe scrierea literelor în ordinea alfabetică. Metoda genetică se aplică la scrierea literelor mici și mari, ajutînd la formarea atitudinii con-

știente a elevilor în scriere și la trecerea de la scrierea literelor separate la scrierea legată.

O altă metodă, cea *ritmică*, constă în aplicarea ritmului în timpul scrierii; ea se folosește în clasele I-IV la scrierile cursivă și rapidă (la clasa I, numai în perioada postabecedară).

Cum se procedează? Învățătorul, profesorul sau cite un elev bat tactul, iar elevii scriu după această comandă. Metoda îi obișnuiește pe elevi să-și coordoneze munca într-un timp dat și să scrie unitar. Ea asigură dezvoltarea activă și simultană a vitezei în scris la toți elevii, ajută la păstrarea disciplinei.

Metoda ritmică nu se poate aplica în cursul unei ore întregi, ci la oarecare intervale în cadrul a-celuiași ore, fiindcă ritmul cere încordare și efort fizic din partea copiilor, obosindu-i repede. La început tempo-ul va fi lent, apoi crește progresiv, în concordanță cu aptitudinile și rezultatele în muncă ale elevilor. În orice caz, tempo-ul nu poate fi accelerat în detrimentul calității scrisului.

Scrierea cursivă la clasa I

Programa de caligrafie prevede, printre alte teme, scrierea unor propoziții în care figurează cuvinte incluzînd grupele de litere, ce, chi, ghe etc.

Pentru aceasta, formulăm mai întâi propoziția, care e bine să fie luată dintr-o poezie pentru cei mici, fiindcă copiii le plac versurile. Predarea temei începe prin scrierea caligrafică a textului pe tablă. Experiența a dovedit că lecția va trezi mai mult interes dacă alături de text scriem și un desen legat de conținutul propoziției. În continuare, analizăm pe scurt textul pentru a-l face pe deplin înțeles. După aceea, trecem la despărțirea cuvintelor în silabe, cu scopul ca elevii să știe să despartă corect cuvintele în timpul scrierii, cînd trec de pe un rînd pe altul. În felul acesta consolidăm și cunoștințele primite la gramatică.

În pregătirea lecției includem cunoștințele cu caracter recapitulativ, care au o mare importanță în această perioadă, fiindcă elevii de abia învață să scrie. Astfel ne vom referi la aspectul sau forma literelor, arătînd, de pildă, că ovalele sînt corecte atunci cînd după scrierea lor rămîn libere cele patru colțuri ale căsuței încît să se poată pune în locurile libere cite un punct. Atragem atenția copiilor asupra faptului că unele trăsături sînt subțiri (cele urcătoare), iar altele groase (cele care coboară), că la trăsăturile bastonate grosimile se scriu în partea dreaptă a liniaturii caietului, iar la trăsăturile ovale în stînga. Totodată, vom avea grijă să le atragem atenția că grosimea trebuie să fie gradată, la literele ovale sau semiovale, fiind maximă în mijlocul ovalului. Copiii trebuie să învețe să înscrie fiecare literă în căsuța ei, să lege literele între ele, să dea

scrierii aceeași înclinare, respectînd cu strictețe portativul caligrafic. În ceea ce privește formarea legăturii între două litere, trebuie să ținem seama că literele, fiind compuse din elemente felurite, este necesar ca la păstrarea legăturii să se aibă în vedere caracterul lor.

În etapa următoare — desfășurarea lecției — trecem la explicarea legăturilor dintre literele din cuprinsul unui cuvînt și a necesității de a se respecta distanța dintre litere și dintre două cuvinte. Distanța dintre două trăsături bastonate va fi de o căsuță atunci cînd litera precedentă se termină jos cu un picioruș (cîrlig), iar litera următoare nu are piciorușul în partea de sus; de exemplu, în cuvintele: stă, chitic, după, ghet, căci. Cînd apare o literă bastonată terminată jos cu picioruș și cînd cea următoare se începe în partea de sus tot cu un picioruș (de exemplu în cuvintele: un, în), distanța dintre ambele trăsături bastonate va fi de două căsuțe, iar legătura lor se va obține printr-o trăsătură diagonală.

Distanța de două căsuțe se va păstra și între o trăsătură bastonată terminată jos cu un picioruș și o literă care are în partea de sus un nod (de exemplu, în cuvîntul „incurcat” între u și r sau în cuvîntul „șiret” între i și r).

Tot o distanță de o căsuță lăsam și între două litere din care una este formată din trăsătura ovală și alta din trăsătura semiovală (de exemplu, în cuvîntul „șoricel” între literele ș și o). A-celăși distanță se va păstra și între o literă semiovală și alta bastonată, sau invers (exemple găsim în cuvîntul „stă” între literele s și t, precum și între literele t și ă).

Distanța dintre două cuvinte va fi de două căsuțe, cu excepția cazului cînd un cuvînt începe cu litera s ori ș. Atunci ea este de două căsuțe și jumătate, fiindcă trăsătura subțire (firicelul) care precede litera începe la jumătatea căsuței.

Consolidarea cunoștințelor cu privire la regulile amintite mai sus se realizează prin exemplificări date de elevi din textul scris.

Etapa următoare a lecției constă în aplicații practice: elevii copiază textul de pe tablă. La terminarea temei, controlăm și corectăm greșelile; cele tipice sînt discutate pe baza unor exemple scrise pe tablă. După aceasta, elevii scriu din nou textul, cu scopul de a-și corecta greșelile.

Pentru verificarea cunoștințelor se șterge textul de pe tablă și li se propune elevilor să scrie pe caiete din memorie toată propoziția.

Lecția se termină prin fixarea cunoștințelor, cerîndu-se elevilor să formuleze regulile principale de scriere învățate.

ELISABETA ULMEANU

Gramatica pentru clasa a VII-a

Utilitatea manualului de limba română pentru clasa a VII-a este fără îndoială mare. În articolul de față, însă, ne-am propus să facem unele observații referitoare la mici scăpări care apar totuși în partea de gramatică a manualului. Aceasta pentru a evita scăpări asemănătoare într-o ediție viitoare sau cu ocazia lecțiilor care urmează a fi predată.

Credem, de pildă, util ca la predarea verbelor impersonale să se menționeze că, gramatical, acestea au de fapt persoana a III-a, deoarece la analiză mulți elevi au tendința să spună că, fiind vorba de verbe impersonale, acestea nu ar avea persoană.

La pagina 266 a manualului se menționează: „Sint de asemenea, verbe impersonale: ...se crede, se simte, se aude”. Credem că trebuie înlocuită formularea „sint” prin „pot fi”, deoarece aceleași forme verbale pot avea și subiect. Cu exemple de felul lui „Și s-avintă și se crede/Că-i bărbat” urmat de „Se crede că ar fi sosit” sau „Se aude sunetul viorii” urmat de „Se aude că va veni” s-ar putea clarifica în ce situații formele verbale „se crede” și „se aude” pot fi impersonale.

În același fel ar fi bine să se intervină și atunci când se predau expresiile verbale impersonale de la pag. 266, 308 și 311: e ușor, e greu, e frumos etc. Elevii nu trebuie să rămână cu impresia că aceste forme sint numai expresii verbale impersonale. Folosindu-se exemple de felul acesta: „E frumos să fii cuminte” și „Tabloul e frumos”, se poate arăta deosebirea esențială între expresiile impersonale, care sint predicate verbale, și predicatele nominale care au aceeași formă.

La conjugarea verbelor la mai mult ca perfect, la persoana a III-a plural se dau unele forme care par supărătoare. Oricare profesor îi va corecta pe elevii săi, și părerea noastră este că bine face, dacă vor folosi exprimări de felul acesta: „ci se dusesse” sau „ei uscaseră”. Spre surpriza noastră, în manual se insistă totuși ca elevii să învețe nouă asemenea forme: El... fusese (pag. 274), avusese (275), învățase (277), văzuse (278), scrisese (279), pornise (280), hotărâse (281), dusese (285), uscaseră (287).

La exemplul „Moșneagul iute ca un prîsnel, așterne țolul” (pag. 305) — fără să mai vorbim că elevii pot lua pe „iute” și drept complement — semnalăm formularea confuză a textului ce explică analiza acestui exemplu: „Cuvintele nr. 5 (țolul) și nr. 3

(ca un prîsnel) sint complemente subordonate cuvîntului nr. 4 (așterne) și cuvîntului „iute”. Elevii ar înțelege că amîndouă aceste complemente sint subordonate și cuvîntului „așterne” și cuvîntului „iute”.

În definiția de la pagina 310 se strecoară formularea „părți de cuvînt” în loc de „părți de vorbire”, formulare care nu-și mai are rostul în clasa a VII-a, cînd elevii înțeleg prea bine că părțile de vorbire nu sint părți ale unui cuvînt.

La pagina 321, în exemplul „Urmează citeva clipe de tăcere”, „citeva” este considerat adjectiv nehotărît, dar același cuvînt la pagina 254 apare ca numeral nehotărît. În asemenea cazuri elevii pot fi puși în derută.

Într-un articol semnat de M. Costache, publicat în nr. 678 din 19 octombrie 1962 al „Gazetei învățămîntului”, referitor la același manual, se discuta despre utilitatea unor scheme după fiecare capitol și despre necesitatea unei mai mari atenții în prezentarea grafică a materialului de gramatică. Sintem de aceeași părere cu autorul articolului. Mai menționăm în acest sens că la pagina 223, din dorința de a se arăta elevilor că articolele hotărîte se alipesc la substantive, formele acestora sint prezentate cu linioară în față (-l, -le, -i), fără să se explice în mod deosebit rostul acestei linioare. S-ar putea însă de aceea ca unii elevi să considere linioara drept linioară de unire, mai ales că și unele forme ale pronumelor personale sint prezentate în același fel (-l, -le, -i).

În ceea ce privește explicarea folosirii semnelor de punctuație, nu ne poate mulțumi numai simpla prezentare a unor reguli și exemple într-o lecție la sfîrșitul manualului. Punctuația e strîns legată de sintaxa propoziției și a frazei. Considerăm că regulile folosirii semnelor de punctuație trebuie selecționate și prezentate în cursul lecțiilor de sintaxă, acolo unde conținutul acestor lecții este legat de folosirea lor. Așa de exemplu, despre folosirea virgulei se poate vorbi foarte bine și atunci cînd se predă propoziția cu subiect multiplu. Lecția de la sfîrșitul manualului despre semnele de punctuație ar putea să fie în cazul acesta o lecție de recapitulare finală.

Cu toate aceste lipsuri, materialul de gramatică din manual rămîne totuși un bun ajutor pentru munca profesorilor și a elevilor.

Prof. M. OPRESCU
Drăgășani

Limba în manualul de zoologie

Cartea în general, dar cu deosebire cartea de școală trebuie să fie un model de concizie, de precizie și de conformare față de regulile gramaticale. Căci mai mult decît cuvîntul rostit, cuvîntul scris se impune și influențează direct gîndirea și deci modul de exprimare al elevilor. „Scrie în carte” este adesea argumentul pe care elevii și-l aduc în ultimă instanță, cînd se ivesc între ei discuții contradictorii în stabilirea unui adevăr.

Multe dintre manualele școlare noi vădesc din partea autorilor o deosebită preocupare pentru limbă. Paragrafe întregi cuprind fraze clare, concise, dense în conținutul de idei, uneori chiar colorat formulate.

Manualul de zoologie pentru clasa a VI-a ne oferă numeroase asemenea exemple. Spicuim la întimplare citeva fraze care ușurează și fac mai plăcută munca elevilor, solicitîndu-le nu numai gîndirea, dar și trăirea emoțională: „Tigrul trece apele inotînd, iar pe cîmpie aleargă făcînd salturi de acrobat”; „Florile galbene și albe ale nufierilor împodobesc pătura verde...”.

Preocuparea pentru limbă nu este întimplătoare la autorii acestui manual; dovadă, însuși faptul că multe dintre construcțiile defectuoase din ediția anterioară au fost înlăturate în noua ediție. Astfel, în prima ediție, la lectura „Asemănări dintre om și celelalte animale „mamifere”, tocmai frazele de început, care aveau menirea să introducă pe elev în problemă, lăsau să se strecoare afirmații contrare intenției autorilor: „De la prima vedere se pare cu neputință ca omul să fie înrudit cu celelalte mamifere, ca: iepurele, elefantul etc. Astfel, omul are un schelet...”. În noua ediție (pag. 64), astfel a fost înlocuit cu **totuși**, eliminîndu-se în bună parte confuzia ce se crea în prima formă. Ar fi fost mai bine dacă în locul lui de ar fi apărut **deși**. Menținîndu-se de, elevul necunosător al problemei poate citi accentuînd pe cuvîntul **vedere** și întonînd în descrescendo, să dea un înțeles invers frazei. Dacă s-ar fi adăugat, la înlocuirea lui **de** cu **deși**, și schimbarea formei „se pare” cu forma „s-ar părea”, dacă, în sfîrșit, cele două fraze s-ar fi contopit în una singură, atunci din capul locului s-ar fi împrăștiat umbra oricărei confuzii.

În noua ediție nu s-au făcut toate corectările de redactare necesare. De pildă, la lectura „Mamifere inferioare” (pag. 67) s-au menținut două construcții de frază cu totul necorespunzătoare: „Prin faptul că are corpul acoperit cu păr și hrănește puii cu lapte, el (ornitorincul — n. n.) este un animal mamifer inferior” — ca și cum toate animalele care au corpul acoperit cu păr și își hrănesc puii cu lapte sint mamifere inferioare. Era absolut necesar ca după cuvîntul **mamifer** să se fi adăugat că, deoarece asemenea păsărilor, face ouă și are cioc, ornitorincul este un mamifer inferior.

Sau: „Glandele, în formă de tuburi, sub acțiunea unor mușchi speciali, elimină laptele care se scurge pe firele de păr, iar puii îl ling, ieșind la suprafață”. Este eliminat oare numai laptele care se scurge pe firele de păr, rămînd și alt lapte, care nu este eliminat? Și apoi, cine iese la suprafața apei? Laptele, puii sau și laptele și puii?

La asemenea scăpări se adaugă și altele, mai mărunte, dar mai frecvente. Astfel, de exemplu, la pagina 74, afirmîndu-se că „Găina și cocoșul au mulți dușmani: dihorul, vulpea...” s-ar putea crede că e vorba de două specii de păsări diferite: găina, una, cocoșul alta.

Ne oprim numai la aceste observații, socotindu-le concludente pentru sublinierea necesității de a se da toată atenția formelor de limbă pe care le folosim în manuale.

EUGEN ONOFRAȘ
Ploiești

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

Atlasul geografic școlar

De curînd a apărut în Editura didactică și pedagogică un atlas geografic școlar, al cărui autori sint N. Gheorghiu, V. Dumitrescu și E. Gregorian.

Așa cum a fost întocmită, lucrarea se adresează în primul rînd elevilor din școlile de 8 ani și medii, pe care îi ajută să înțeleagă și să-și însușească principalele probleme de geografie fizică și politică. Ea îi familiarizează pe elevi cu harta și cu lucrul pe hartă, (cu măsurătorile de distanțe și de suprafețe, cu citirea semnelor convenționale de nivelment și de planimetrie), le înlesnește să întreprindă „călătorii geografice” pe hartă pe diverse itinerarii, pe continente și pe oceane, îi ajută la întocmirea de profile, descrieri de regiuni, țări, continente, bazine marine și oceanice etc. La lecții, avînd atlasul în față, fiecare elev poate urmări mai ușor fenomenul geografic predat de profesori, poate să localizeze mai corect pe harta murală, după ce a intuit harta din atlas.

Printre hărțile cuprinse în atlasul geografic școlar menționăm: Harta politică a lumii, Planiglobul și regiunile polare, hărțile fizice și politice ale continentelor, o hartă fizică, una economică și alta administrativă a R.P.R., harta fizică a U.R.S.S., apoi hărți fizice ale țărilor europene, harta fizică a unor state din Asia (R.P. Chineză, R.P. Mongolă, R.P.D. Coreeană și Coreea de Sud, Iran, Afganistan, India ș.a.), din America de Nord (S.U.A.) etc.

Sint prezentate de asemenea unele aspecte de geografie matematică: sistemul solar, măsurile proporționale ale Soarelui și planetelor sistemului solar, mișcarea de revoluție a Pămîntului în jurul Soarelui, mișcarea de rotație, luminarea Pămîntului la echinocții și la solstiții. O pagină a atlasului a fost rezervată principalelor proiecții cartografice (azimutală, conică, cilindrică) și pentru reprezentări ale formelor de relief (curbe de nivel, hașuri, umbre). Sint înfățișate totodată principalele date statistice privitoare la globul pămîntesc, continente, oceane, fluvii, canale maritime, vulcani, tuneluri și extreme geografice.

Ultima pagină a atlasului prezintă semnele convenționale folosite la redactarea atlasului.

În comparație cu ediția anterioară, noua ediție a atlasului este mult îmbunătățită.

Harta economică a R.P.R. s-a mărit de la scara 1:3.300.000 la scara 1:2.800.000 spre a putea cuprinde un număr mai mare de centre industriale și în primul rînd pe cele care s-au dezvoltat în ținuturile lipsite de industrie în trecut, în felul acesta putîndu-se folosi în condiții mai bune la predarea lecțiilor de geografie economică a patriei. De asemenea, Atlasul conține o nouă hartă administrativă a R.P.R., cu limitele noi ale regiunilor, orașelor regionale și ale raioanelor. S-au trecut modificările intervenite în harta politică a lumii ca urmare a apariției noilor țări independente, care s-au eliberat din robia colonială pînă în vara anului 1962. Denumirile geografice au fost scrise în general cu grafia originală. În redactarea Atlasului au fost folosite cele mai noi date statistice.

În general, Atlasul este bine documentat din punct de vedere științific, a fost lucrat cu grijă, este clar, se citește ușor, are culori plăcute pentru relief și hidrografie.

Atlasul prezintă însă și unele lipsuri. Are un număr redus de hărți. În primul rînd lipsesc hărțile economice pe continente și țări (cu excepția R.P.R.) deși asemenea hărți sint foarte necesare la predarea lecțiilor privitoare la economia țărilor ale globului. Considerăm de asemenea, că hărțile economice și administrative ale țării noastre trebuiau prezentate pe două pagini de atlas, pentru că în felul acesta ele puteau fi folosite mult mai bine de către elevi. Era bine dacă se introduceau în atlas hărți politice, mai ales pentru continente, deoarece granițele și denumirile țărilor trasate pe hărțile fizice sint greu de urmărit. Au fost omise hărțile climatice ale globului și o hartă generală a curenților oceanici și marini. De aceea, atlasul nu poate fi întrebunțat la toate lecțiile predate în orele de geografie.

Datele statistice sint incomplete, ele privind numai geografie fizică. Erau necesare și date despre suprafața și populația țărilor, nu numai a continentelor, despre mărimea orașelor, producția industrială și cea agricolă a R.P.R. și a altor state.

Ținînd seama că atlasul cuprinde un număr foarte mare de numiri geografice, considerăm că trebuia să cuprindă și un index alfabetic de numiri, care să înlesnească folosirea lui.

Pentru a se delimita țările din cadrul continentelor în cadrul hărților fizice existente în atlas, trebuia folosită o altă culoare decît cea violetă, intrucît aceasta nu evidențiază suficient de clar granițele statelor. De exemplu, în harta fizică și politică a Asiei, care socotim că trebuia întocmită pe două pagini de atlas, ținînd seama de mărimea teritoriului, elevii pot urmări cu greutate granițele republicilor din Asia Centrală Sovietică, ale țărilor din Asia de sud-est sau din Orientul Apropiat și Mijlociu.

În pagina care cuprinde date statistice există unele chestiuni care pot crea nelămuriri în mintea elevilor. De exemplu, se spune că cel mai întins lac este Marea Caspică (395.000 km.). Elevii, în general, știu că aceasta este o mare și nu un lac. Trebuia făcută o precizare, arătîndu-se în paranteză că Marea Caspică poate fi considerată și un lac.

Socotim de asemenea că era necesar să se fi precizat atunci cînd se arată vulcanii că este vorba numai de cei mai înalți vulcani, deoarece altfel elevii ar putea crede că vulcanii globului se rezumă la cei indicați în atlas.

Rămîne ca la ediția următoare, care sperăm că se va trage într-un tiraj mult mai mare decît cea prezentă pentru ca astfel să poată fi folosită de cît mai mulți elevi, să se remedieze aceste lipsuri, și în felul acesta atlasul să poată corespunde în măsură tot mai mare nevoilor școlii.

C. MOCANU
lector universitar

Apă plus vin, egal oțet

În manualul de algebră pentru clasa a IX-a de Gh. Dumitrescu, ed. 1961 (ca și în edițiile anterioare) se găsește la pagina 207, următoarea problemă: „Un butoi conține „a” litri de vin. Se scoate 1 litru de vin și se înlocuiește cu 1 litru de apă; apoi se scoate 1 litru de amestec și se înlocuiește cu 1 litru de apă ș.a.m.d.”

Sesizîndu-se că, deși cu un conținut matematic corespunzător, forma în care e prezentată aceas-

tă problemă nu este cea mai indicată, în ediția din 1962 a aceleiași manual problema e menținută (pag. 195), înlocuindu-se însă vinul cu oțet, fapt care ne-a inspirat următorul catren:

Intrebarea e firească
Și îți vine -ndată 'n gînd:
— Cum să nu se oțetească
Apă în vin mereu turnînd?

EUGEN ONOFRAȘ
Ploiești

În bibliotecă

Tot despre locul predării teoriei literaturii

După părerea mea, a predă literatura așa cum prevăd actualele programe înseamnă — sub pretext că inițiem elevii în problemele de teorie — să-i obișnuim cu despărțirea procedeele de analiză de fondul fenomenului literar, în ultimă analiză să-i obișnuim cu schematismul. Adevărul acestei afirmații se constată în clasă, unde și cei mai buni elevi întâmpină greutăți. În lupta pentru consolidarea noțiunilor de teorie a literaturii și pentru fixarea lor folosesc cît mai multe exemple, cer elevilor să demonstreze cu texte fiecare concluzie, să justifice prin analiză definițiile date. Înșă o dată cu trecerea timpului, se uită exemplele și, cu ele, și definițiile. Dar

noi, în realitate, nici nu trebuie să urmărim simpla memorare a noțiunilor, teoretice, ci posibilitatea de a le aplica în practică, în analiza literară. Aceasta este însă greu de realizat în condițiile actualei programe.

Sînt de părere că soluția acestei probleme ar putea fi găsită în predarea concentrată a teoriei literaturii. Cum? O dată cu predarea unei opere literare să se studieze și noțiunile de teorie literaturii. În orele rezervate acestui studiu ar putea fi discutate foarte bine mijloacele artistice folosite de scriitori, studiul operelor acestora fiind încheiat prin analiză literară care, în acest fel, ar fi mult mai izbutite. Asimilarea paralelă a cunoștin-

țelor de istoria literaturii și a noțiunilor de teorie a literaturii ar fi ușurată și de alegerea unor texte care s-ar preta firesc la exemplificare. În acest caz s-ar putea vorbi despre o îmbinare armonioasă a teoriei literaturii cu fenomenul literar propriu-zis și nu s-ar mai ajunge la separarea nejustificată a acestora. Așa cum stau lucrurile e ca și cum (ierată să ne fie comparația) am cere la matematică mai întîi o metodică a rezolvării problemelor în clasele mici și apoi rezolvarea acestor probleme în anii superiori de studiu.

Prof. FLORENTIN CAȚAN
Școala medie „Al. I. Cuza”
Alexandria

Există formulate pînă acum trei păreri în privința locului pe care trebuie să-l ocupe studiul teoriei literaturii în școala medie. Una, care-și găsește expresia și în programa în vigoare, recomandă studiul acesteia în clasa a VIII-a, motivîndu-se că „studiul noțiunilor de teorie literaturii în clasa a VIII-a creează premisele unei juste înțelegeri de către elevi a operelor literare care vor fi studiate în cursul de istorie a literaturii în clasele următoare”. Alta, aceea a tov. Mircea Brătucu, formulată în articolul publicat în „Gazeta învățămîntului” nr. 680, după care noțiunile de teorie a literaturii, a vînd caracter abstract și complex, pot fi accesibile doar pentru elevii ultimei clase a școlii medii. Și, în sfîrșit, ultima părere, a profesorului Dionisie Danca din București, exprimată în „Gazeta învățămîntului” nr. 682, care găsește o cale de mijloc, propunînd ca noțiunile de teorie a literaturii să fie predate de-a lungul anilor în care se studiază istoria literaturii.

Argumentele cu care prof. Dionisie Danca respinge părerea tov. Mircea Brătucu nu par întemeiate. Studiul teoriei literaturii

nu e un scop în sine, ci oferă elevilor care studiază în anii următori fenomenul literar în evoluția lui istorică, posibilitatea de a se apropia cu competență de operele studiate, de a înțelege conținutul de viață cuprins în ele, importanța și semnificația lor. Cum ar putea elevii să răspundă acestor sarcini și necesități dacă nu ar cunoaște modul specific de oglindire a vieții în operele literare, dacă nu ar ști să facă o analiză literară, dacă nu ar cunoaște elementele de structură a unei opere literare, dacă nu ar ști ce trebuie să înțeleagă prin caracterul popular al literaturii? Cum ar reuși ei să se apropie diferențiat de operele literare care aparțin unor genuri literare diferite, dacă nu ar cunoaște trăsăturile specifice genurilor literare și speciilor literare?

Predarea noțiunilor de teorie literară în modul propus de prof. Dionisie Danca nu dă posibilitatea studierii sistematice și comparative a acestor noțiuni și ar umbri anumite laturi ale operelor literare studiate în perspectiva istoriei literaturii (căci nu avem cum să aplicăm cunoștințele de teorie literară studiate

ulterior la înțelegerea unei opere literare predate cu un an sau chiar mai mulți înainte).

Pe baza argumentului de nerespins cuprins în programă, argument care sintetizează o experiență îndelungată, avînd în vedere neajunsurile pe care le-ar crea adoptarea uneia sau alteia dintre cele două păreri discutate mai sus (la care adaug faptul că, prin trecerea la școala de 8 ani, elevii citesc mai multă literatură pînă la prima clasă a școlii medii și trebuie să fie familiarizați cu unele noțiuni de teorie a literaturii) conchid că locul studierii teoriei literaturii în școala medie este înaintea studierii istoriei literaturii.

În subsidiar menționez că n-ar fi rău dacă în programa de teorie a literaturii s-ar prevedea și noțiuni și activități aplicative mai apropiate de necesitățile vieții și muncii. Astfel, cred că ar fi bine să se prevadă studiul modurilor de expunere (descrierea științifică și descrierea literară, narațiunea științifică și narațiunea literară), noțiuni despre cronica literară și articol etc.

Prof. MARIN DUMITRU
Școala medie din Costești,
Argeș

Predarea literaturii romine în școala medie se realizează într-un sistem logic încheiat, avînd la bază și principiul înțelegerii istorice a dezvoltării literaturii noastre, și principiul înțelegerii profunde a valorii operelor literare. În această privință trebuie înțeles un lucru simplu: în școala medie elevii cunosc literatura romină în dezvoltarea ei. Pentru atingerea acestui scop, din punct de vedere metodic vin în ajutor și noțiunile de teorie a literaturii, precum și cele de critică literară. În deosebi noțiunile de teorie a literaturii devin, într-un fel, indispensabile. Aceasta nu înseamnă că în sistemul științelor literaturii noi subordonăm istoriei literaturii celelalte ramuri ale acestei științe. Dimpotrivă, păstrăm viu raportul dialectic dintre ele.

În mod firesc, deci, cînd trebuie predate noțiunile de teorie literaturii? — înainte de începerea sistemului de lecții despre dezvoltarea literaturii romine, sau la sfîrșitul ciclului acestor lecții? Sau, altfel spus, care este scopul principal: predarea literaturii romine, sau predarea noțiunilor de teorie a literaturii?

Cunoașterea dezvoltării literaturii romine în școala medie presupune deținerea prealabilă a unui minimum de noțiuni de teorie literară. Cum pot fi înțelese frumusețea și profunzimea poeziei eminesciene, causticitatea satirei lui Caragiale, adinea semnificație realistă a poveștilor lui Creangă, rezonanțele simfonice ale frazei sadoveniene sau subtilitatea de filigran a limbii lui Tudor Arghezi — fără a deține cele câteva date științifice privind fenomenul literar? Elevilor

noștri nu li se cere numai înțelegerea operelor literare sau înțelegerea lor practică, ci analiza lor, întemeiată pe criterii științifice. Analiza literară, ca operație de pătrundere profundă în tainele operei literare, nu poate fi efectuată fără un quantum necesar de noțiuni de teorie a literaturii, dobîndite în cadrul unui sistem organizat.

Deci, mai întîi, însușirea acestui sistem de noțiuni.

Se înțelege de la sine că însușirea noțiunilor de teorie a literaturii se realizează pe baza unui material bogat, pe care elevii l-au acumulat în școala de 8 ani și pe care și-l îmbogățesc în timpul predării sistematice a cursului de teorie a literaturii.

Chestiunea accesibilității acestor noțiuni înainte de studiul istoriei literaturii, date fiind particularitățile de vîrstă ale elevilor, nu constituie un element hotărîtor în fixarea locului predării lor. În ceea ce mă privește, socotesc că noțiunile de teorie a literaturii prevăzute în programa actuală pot fi făcute accesibile elevilor fără să se diminueze caracterul lor științific și fără să se forțeze puterea de înțelegere a elevilor. Problema aceasta se transformă într-o problemă de metodică și de măiestrie pedagogică.

Experiența mi-a arătat că noțiunile de teorie a literaturii se însușesc, se consolidează, se clarifică în timp. Și în timpul studierii cursului respectiv, ca și în anii următori, prin continua lor aplicare. Mai mult, ele se îmbogățesc treptat și neconținut în raport cu alte noțiuni privind metoda de creație, curentele li-

terare, raportul dintre fenomenul literar, ca fenomen de suprastructură, și baza care îl generează. Noțiuni cum sînt clasicismul, romantismul, realismul critic, realismul socialist și altele se însușesc în timpul predării istoriei literaturii, elevii asimilîndu-le pe baza fondului apercceptiv dobîndit anterior. Fondul apercceptiv nu are numai funcția de a integra noile cunoștințe, dar el însuși se consolidează, se îmbogățeste în procesul de asimilare a cunoștințelor.

Să presupunem că teoria literaturii s-ar predă în ultima clasă a școlii medii, într-un sistem de noțiuni largit, corespunzător particularităților de vîrstă respective. Este adevărat că aceste noțiuni ar fi însușite mai bine. Dar însușirea lor ar mai putea duce și la aprofundarea cunoașterii literaturii romine, dacă aceasta ar fi fost studiată în anii precedenți fără să se fi folosit noțiunile științifice de teorie a literaturii? Fără îndoială că nu, decît numai dacă s-ar relua predarea istoriei literaturii.

În afară de aceasta, predarea literaturii romine în dezvoltarea ei istorică urmărește să-l ajute pe elevi să înțeleagă că literatura noastră realist-socialistă este o treaptă superioară a dezvoltării literaturii.

La sfîrșitul școlii medii elevii trebuie să rămînă tocmai cu această imagine vie, pe care nu le-ar putea-o da predarea noțiunilor de teorie a literaturii la clasa a XI-a.

F. CREȚEANU
director adjunct al Școlii medii „Unirea” din Turnu Măgurele

Bucuria de a învăța

Programele de geografie pentru clasele V și VI

În general, programele de geografie pentru clasele a V-a și a VI-a sînt un ghid prețios în munca profesorului, ele ajutîndu-l în dozarea justă a materialului, în sistematizarea lui. Socotesc însă că programele au și lipsuri care le scad din valoare.

Iată cîteva din ele: Avînd în vedere principiul pedagogic care cere ca predarea să se desfășoare de la simplu la complex, de la cunoscut la necunoscut, socotesc că materialul cuprins în programa de geografie pentru clasa a V-a este mult prea grea pentru nivelul elevilor de această vîrstă.

Sfera restrînsă a noțiunilor de geografie cu care copiii vin din clasa a IV-a, necesitatea însușirii unui vocabular, a unei terminologii științifice specifice geografiei, formarea deprinderilor de a lucra cu harta, de a alcătui schițe de contur, constituie probleme dificile ale primelor lecții în clasa a V-a. Or, tocmai acestor lecții de orientare în cîmpul de lucru al geografiei programa le afectează numai 8 ore.

Consider că și programa clasei a VI-a repartizează destul de nejust orele. De exemplu, se repartizează un număr de 30 de ore studiului Africii, continent la care nomenclatura geografică, condițiile naturale, dezvoltarea economică și varietatea fenomenelor fizico-geografice prezintă însușiri mai ușor de reținut de către elevi. Mai mult încă, țări cum sînt cele situate în nordul Africii (de exemplu Maroc, Algeria, Tunisia), al căror cadru fizic și economic are multe laturi comune, se studiază în cîte o oră, separat. deși s-ar putea studia o dată: într-o lecție primă — așezarea, condițiile lor naturale, iar în alta economia. În același fel s-ar putea grupa și statele din Africa de vest, Africa sudică, Africa ecuatorială etc. Prin aceas-

ta s-ar face economie de timp în predarea cunoștințelor, s-ar înlătura monotonia în predare, căci s-ar evita repetarea la fiecare țară a unor însușiri comune cu cele ale unor țări deja studiate — aceeași climă, același caracter al apelor, aceeași haină vegetală etc. Oricum economisite s-ar putea repartiza pentru studiul noțiunilor de geografie fizică, baza înțelegerii dialectice a geografiei fizice, precum și pentru studiul noțiunilor de geografie economică. Aceasta ar ajuta elevii să rețină mai temeinic peisajul caracteristic al fenomenelor fizico-geografice și economice din țările Africii, trezite la o viață nouă.

Socotesc că actuala programă școlară de geografie pentru clasele V și VI nu realizează întru totul o prezentare logică a înlătuirii fenomenelor. De exemplu, lecția despre curenții oceanici la clasa a V-a nu poate explica una din cauzele principale ale formării lor, întrucît vînturile alizee și contraalizee se predau în clasa a VI-a, în legătură cu clima Africii. Tot astfel musonii, vînturi periodice care influențează desfășurarea curenților în Oceanul Indian, se studiază în cadrul țărilor din sud-estul Asiei. În clasa a V-a, deși explicația lor este legată parțial de răsturnarea alizeelor, studiate în clasa a VI-a. Clima principală temă legată de predarea învelșului atmosferei, își pierde din unitate fiind studiată și localizată foarte fragmentar. De asemenea, studiul izolată a oceanelor Atlantic Pacific și Indian sau a Mării Mediterane în legătură cu țărurile continentelor Europa și Asia (clasa a V-a), destramă ideea continuității oceanului planetar a brîului celor trei mediterane, cu originea și aspecte fizico-geografice comune, sau a mărilor de prelingere (litorale) legate de platforma continentală.

Prof. CORNELIA DRAGU

CÂNTEC PATRIEI

Cîntați, copii ai țării mele

I. NICORESCU

Voies

1. Fur - na - le - lu - me - gă - va - ni - ce, Curg ro - șii - brîie - de o - tel - Pu -
2. Creac - hal - den - tin - se, Toș - ni - ba - re Pe - pl - u' Pa - tri - ei stră - bun - Din

le - roo - la - rii so - ni - di - ce Spre lu - mi - na - sul - tă - rii tel - Pu -
gh - a - ră - ră de ră - zoo - re Ham - ba - re de bel - șug a - dun - Din

mai animat

ta - tu, co - pu - si - tă - ri - me - le Un cî - tec nou, un
cî - tec nou Lu - mi - na - ru - bi - ni - ei ste - le Pe
ce - rut - tă - rii de sma - răd, sub ce - rut de smarald, Lu - mi - na - ru - bi - ni - ei
ste - le Sub ce - rut - tă - rii de sma - răd

Mereu mai sus, Republică slăvită,
În zboru-ți avîntat spre viitor!
Sînt toate noi în țara făurită
De harnicii și mîndrii
construcători.

Din falnicii Carpați pînă la Mare,
În vechi și noi orașe, pe ogor
Răsună cîntecul de sărbătoare
Ce ți-l închină-ntregul tău popor

Țăria noastră e a ta țarie,
Prin munca noastră noi puteri
îți dăm

Conduși de a partidului povață
Pe culmi nebănuite te-nălțăm.
Așa vei trece, dăinuind prin
veacuri,

Senină, mîndră și biruitoare,
Purtînd desfășurat sus, spre
înălțuri

Stîndardul scump al clasei
muncitoare.

Prof. ELISABETA DIMITRIU

Furnale fumegă voinice,
Curg roșii brîie — de oțel
Puterea țării s-o ridice
Spre luminosul țării țel.

Cresc holde-ntinse, foșnoitoare
Pe plaiul Patriei străbun.
Din glia fără de răzoare
Hambare de belșug adun.

Refren

Cîntați, copii ai țării mele
Un cîntec nou, un cîntec cald,
Lumina rubiniei stele
Pe cerul țării de smarald

Apărută recent în E.S.D.P., lucrarea „Culegere de versuri pentru sărbătorile școlare” pune la îndemîna celor care organizează cu copiii diferite manifestări artistice un prețios material — versuri ale poezilor noștri clasici și contemporani, versiunea românească a unor poezii scrise de poezii sovietici și din alte țări socialiste, ale poezilor progresiști din țările capitaliste.

Poeziile sînt grupate astfel încît să reflecte cele mai importante evenimente sărbătorite de poporul muncitor și de școală, așa cum se succed ele de-a lungul anului școlar: deschiderea cursurilor, sărbătorirea recoltei în gospodăriile agricole colective, aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, proclamarea Republicii Populare Romîne, pomul de iarnă, Ziua internațională a femeii, Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii, Ziua tineretului din Republica Populară Romînă, Ziua internațională a copilului, sfîrșitul anului școlar etc.

Într-un ultim capitol al lucrării sînt grupate cîteva din cele mai frumoase versuri ale poezilor noștri clasici care pot fi recitate cu ocazia sărbătorilor școlare.

La alcătuirea culegerii, autorii — Oltea Delarâscruți, Magdalena Stroe, Marieta Ghivirigă și Sîmion Cioată — au avut în primul rînd în vedere versurile care contribuie la educarea comunistă a tinerii generații. Au fost alese cele mai izbutite poezii, care vorbesc despre realizările dobîndite de poporul muncitor sub conducerea partidului, despre trecutul său de luptă, despre lupta clasei muncitoare din lumea întreagă pentru o viață mai bună.

tești potrivit documentelor de partid și de stat, sarcinile imediate ale acesteia.

Un alt studiu pe care îl semnalăm pentru concluziile sale deosebit de valoroase, este „Orientarea profesională în școlile de 8 ani” de A. Volkovski. Autorul atrage atenția că pregătirea elevilor în vederea alegerii profesiei trebuie să înceapă încă din clasele mici

În articolul „Diferențierea temelor pentru acasă”, E. S. Rabunski prezintă rezultatele cercetărilor în problema diferențierii temelor pentru acasă.

I. V. Sarov și V. P. Șuman semnează un studiu bine documentat privitor la dezvoltarea multilaterală a trebuințelor spirituale ale tinerii generații. Studiul abordează unele aspecte ale educării la elevi a trebuințelor de muncă, de cunoștințe și de frumos. Un articol semnat de I. N. Frenkel aduce prețioase contribuții la problema dezvoltării auzului muzical la preșcolari. Este interesant, de asemenea, articolul lui E. S. Mahlah, care se ocupă de motivația jocului în activitatea pionierilor.

Revista cuprinde de asemenea rubricile „Cronica vieții științifice” și „Critică și bibliografie”.

Stanciu Stoian: Dl. Braham „nu contestă” sau cum vîd unii pedagogi apăsîni dezvoltarea școlii noastre de cultură generală.

Colaborarea țărilor socialiste în alcătuirea manualelor școlare.

Cornelia Marinescu și Ion Modoran: Manualul de istoria patriei pentru clasa a IV-a.

Stela Popescu și Maria Boștină: Manualele de limba romînă pentru clasele I-IV.

Concursuri

Institutul agronomic din Timișoara anunță ocuparea prin concurs a postului de conferențiar la catedra de agricultură generală, disciplina agrotehnică, tehnică experimentală și agrofitehnie, poziția I/2 din statul de funcțiuni.

Doritorii vor înainta în termen de o lună de la data publicării prezentului anunț o cerere către rectoratul Institutului agronomic din Timișoara, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de conferențiar; lucrările științifice, într-un exemplar; certificat de caracterizare a activității profesionale eliberat de instituția unde-și au funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, dacă funcționează în învățămîntul superior; certificat de vechime în timpul muncii, eliberat de instituția unde lucrează; memoriu de activitate didactico-științifică; autobiografia.

Data concursului se va anunța ulterior. Informații suplimentare se primesc la rectoratul institutului, telefon 49-53.

V. DAM.

A apărut:
REVISTA DE PEDAGOGIE,
nr. 11 din 1962

În sumari

Victor Țircovalcu: Indicații metodice asupra educației patriotice a elevilor din școala de 8 ani.

Bianca Bratu: Specificul reflecției artistice și educația estetică a elevilor.

Gheorghita Fleancu și Luminița Ghivirigă: Eficiența muncii educative desfășurate în școală pe baza unor programe.

Dora Gîltan și Mihail Sandu: Unele rezultate ale experimentării proiectului programei muncii educative la clasa I.

Anton Vasilescu și Virgil Caraba: Probleme ale aplicării experimentale la clasa a V-a a proiectului programei muncii educative.

Valer Popa și Iosif Oanță: Pregătirea învățătorilor în institutele pedagogice cu durata de doi ani.

Traian Dragomir: Aspecte privind efectuarea lucrărilor practice pe terenul agricol școlar și în G.A.C.

Petre Vancea: Rolul oculistului în orientarea profesională a elevilor.

C. S.

A apărut de curînd nr. 4/1962 al Analelor romîno-sovietice, seria pedagogie-psihologie. Revista publică o serie de materiale interesante, în care sînt prezentate metode noi de educare și însușire a tineretului folosite în școlile sovietice.

Semnalăm în deosebi articolul „Baza politehnică a instrucției în producție în școala sătească”, în care autorul, A. A. Sibanov, arată perspectivele largi ce se deschid în fața școlii să-

ION DÎRVARU — raionul Sîrehaia

Recent, Ministerul Învățămîntului a trimis secțiunilor de învățămînt instrucțiuni în legătură cu plata orelor efectuate de către profesorii de agricultură în timpul celor două săptămîni de practică continuă. În această privință, ei sînt asimilați cu profesorii care îndrumază practica în producție a elevilor din școlile profesionale, tehnice și de meserii.

Potrivit instrucțiunilor, opt ore de practică cu elevii sînt echivalente cu trei ore de predare. În cazul cînd numărul orelor calculate astfel depășește norma de predare săptămînală a unui profesor, orele ce trec peste normă vor fi considerate cumul și plătite ca atare.

PETRU ZAHARIOAIA — Fălțiceni

În cazul cînd aveți studii medii complete și calificare în meserie dovedite cu acte, precum și un stagiu în producție sau în învățămînt de peste 5 ani, aveți dreptul să fiți încadrat ca instructor de practică de categoria I.

VIDIU PETRI — Dumbrăveni

Vechimea dvs. în învățămînt se socotește de la 1 septembrie

1957, cînd ați fost încadrat profesor. Prin urmare, măsura luată de secțiunea învățămînt este justă.

Dacă ați obținut gradul definitiv, în prezent aveți dreptul să fiți salarizat ca profesor I, în grupa de vechime 5—10 ani.

Menționăm că timpul cît ați urmat cursurile facultății nu vi se consideră ca stagiu în învățămînt, deoarece nu ați plecat la studii din învățămînt. Nici timpul servit ca pedagog nu vi se consideră ca stagiu, deoarece la acea dată nu aveți pregătirea pentru învățămînt.

VOICU C. BOAJE — raionul Slatina

În conformitate cu instrucțiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959, după absolvirea anului III de facultate aveți dreptul să fiți trecut la salarizare ca profesor II, în cazul cînd vă continuați studiile.

Deoarece sînteți însuși în curs de calificare, veți rămîne în grupa de salarizare după vechimea avută la 1 august 1959, pînă la terminarea studiilor și la obținerea gradului definitiv. Urmează deci să fiți salarizat ca profesor II, în grupa de vechime 0—3 ani.

O bună frecvență a tuturor elevilor

Învățătorii, profesorii și directorii de școli din regiunea Argeș se preocupă îndeaproape de asigurarea unei bune frecvențe a tuturor elevilor.

Încă din primele zile de școală ei au cercetat cu simț de răspundere cauzele care pot duce la absențe și, pentru lichidarea acestor cauze, au luat măsuri eficiente. Astfel, în satele izolate din comunele raionului Muscel și în cele subordonate orașului Pitești, s-a organizat cu sprijinul gospodăriilor agricole colective transportul în comun al copiilor la școală; în comunele din raionul Drăgănești-Olt s-au organizat gazde comune, iar în raioanele Vedea, Pitești și Horezu s-au înființat internate școlare. Grija acordată elevilor interni este ilustrată la școala medie din Topoloveni prin dormitoare bine amenajate și curate, printr-o cantină la care se servește o masă substanțială și bine gătită, prin organizarea unui club și a unei biblioteci în care elevii își pot petrece timpul liber, gîsind tot ceea ce le este necesar pentru un repaos plăcut.

Ținînd seama de faptul că legătura dintre școală și familie este o condiție deosebit de însemnată și pentru obținerea unei bune frecvențe a elevilor, numeroase școli din regiune s-au preocupat de întărirea acestei legături. De exemplu, la Școala nr. 1 de 8 ani din Pitești, la școlile de 8 ani din comunele Ștefănești, Bascov, Priboeni, Titești etc., după constituirea comitetelor de pă-

rinți au fost organizate, cu sprijinul acestora, consfătuiri la care s-au tratat probleme privind însemnătatea prezenței regulate a copiilor la școală.

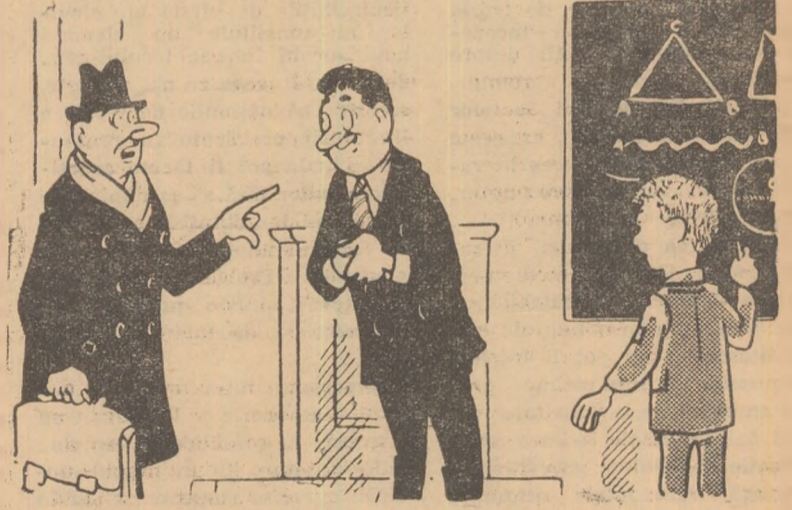
Munca insuficientă desfășurată la majoritatea școlilor din regiunea Argeș, muncă sprijinită sistematic de secțiile de învățămînt, a permis ca în multe locuri să se realizeze o bună frecvență și să se asigure astfel condițiile desfășurării unei activități instructiv-educative de calitate.

Din păcate însă, mai sînt încă în regiune și unele școli care n-au manifestat suficientă preocupare pentru problema frecvenței școlare. Printre acestea se numără școlile din comunele Mătăsaru, Șelaru și Negrești din raionul Găești, Corbeni-Curtea de Argeș, Drăgănești și altele. În bună parte răspund de această situație și secțiile de învățămînt ale raioanelor respective. Școlile și inspectorii unde se mai întîlnește neajunsuri în problema frecvenței au datoria să ia de îndată măsuri pentru a lichida aceste neajunsuri.

Printr-un control și un sprijin mai eficient din partea secțiilor de învățămînt raionale, în condițiile existente în regiunea noastră avem posibilitatea să asigurăm o bună frecvență a tuturor copiilor și, o dată cu aceasta, buna lor pregătire.

N. COSTEA
Inspector la secția de învățămînt a regiunii Argeș

Inspecție

— Cînd am mai fost pe aici, m-ați primit cu aceeași lecție!
— Așa se cade! Musafirii trebuie să primiți cu ce ai mai bun.